

ONTWERP PROVINCIAAL INPASSINGSPLAN - TOELICHTING

Project OostvaardersWold

Flevoland

OostvaardersWold

provinciaal inpassingsplan

identificatie

identificatiecode:

NL.IMRO.9924.IP20100001-ON01

projectnummer:

301201.15317.00

opdrachtleider:

mw. mr.drs. M.C. Lammens

planstatus

datum:

19-07-2010

opdrachtgever:

provincie Flevoland

status:

ontwerp

Inhoud van de Toelichting

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Ligging plangebied	5
1.3	Vigerende bestemmingsplannen	7
1.4	Planvorm	7
1.5	Planproces	7
1.6	Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2	Ruimtelijk beleid	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Rijksbeleid	11
2.3	Provinciaal en regionaal beleid	12
2.4	Gemeentelijk beleid	14
2.5	Waterschap Zuiderzeeland	15
2.6	Conclusie	16
Hoofdstuk 3	Gebiedsvisie	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Bestaande situatie	17
3.3	Doelstellingen en visie op OostvaardersWold	18
3.4	Inrichtingsprincipes natuur	21
3.5	Inrichtingsprincipes water	24
3.6	Inrichtingsprincipes ondergrond en landschap	25
3.7	Inrichtingsprincipes recreatie	26
3.8	Inrichtingsprincipes infrastructuur	27
3.9	Relatie met de omgeving - Landbouw	29
3.10	Compensatie	32
3.11	Invloed op regionale economie	36
3.12	Structuurvisie, inpassingsplan en natuurbeheerplan	36
3.13	Conclusie	37
Hoofdstuk 4	Juridische planbeschrijving	39
4.1	Algemeen	39
4.2	Inleidende regels	39
Hoofdstuk 5	Uitvoerbaarheid	45
5.1	Inspraak en overleg/zienswijzen	45
5.2	Financiële uitvoerbaarheid	45
5.3	Beheer	48

Hoofdstuk 6	Onderzoeksresultaten	51
6.1	Inleiding	51
6.2	BesluitMER en planMER	51
6.3	Bodem	55
6.4	Water	56
6.5	Ecologie	59
6.6	Landschap en cultuurhistorie	62
6.7	Archeologie	62
6.8	Verkeer, vervoer en infrastructuur	65
6.9	Geluid	67
6.10	Luchtkwaliteit	68
6.11	Externe veiligheid	68
6.12	Planologisch relevante leidingen	69

Bijlagen bij toelichting

1.	Beeldkwaliteitsplan
2.	Vooroverleg en inspraakreacties
3.	MER

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Nota Ruimte is een robuuste ecologische verbinding tussen de Oostvaardersplassen, de Veluwe en Duitsland opgenomen. De regierol voor de realisatie van de verbinding ligt bij de betreffende provincies. De provincie Flevoland heeft in het Omgevingsplan Flevoland 2006 aangegeven deze natuurverbinding te willen combineren met opgaven voor water en recreatie. Deze drie onderdelen zullen als samenhangend pakket gerealiseerd worden in de groenblauwe zone OostvaardersWold. Meer over de inhoud van het project leest u in hoofdstuk 3, gebiedsvisie. In dit hoofdstuk leest u informatie over de ligging van het plangebied, een opsomming van de bestaande kaders en het planproces zoals dit tot nu toe is doorlopen. Ten slotte is een leeswijzer voor de rest van deze toelichting opgenomen.

1.2 Ligging plangebied

Met de aanleg van het OostvaardersWold worden twee grote kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur, de Oostvaardersplassen en het Horsterwold, met elkaar verbonden. Door circa 1.800 ha landbouwgebied om te vormen tot natuur ontstaat een aaneengesloten natuurgebied in Flevoland van circa 15.000 ha dat zo gevarieerd en robuust is dat zonder veel ingrijpen en bijsturen de nagestreefde natuurdoeltypen duurzaam aanwezig blijven: het Oostvaardersland. De aanwezige natuurkwaliteit en biodiversiteit in Zuidelijk Flevoland worden enorm versterkt en duurzamer gemaakt, waardoor een uniek natuurgebied ontstaat van internationale betekenis. Dit gebied is tevens beleefbaar voor recreanten. In paragraaf 2.3, provinciaal en regionaal beleid en in hoofdstuk 3, gebiedsvisie leest u meer over de doelstellingen van OostvaardersWold en de betekenis voor de omgeving.

Het inpassingsplan betreft delen van het grondgebied van de gemeenten Zeewolde en Lelystad. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Op het grondgebied van de gemeente Lelystad, gelegen in het noorden van het plangebied inclusief de A6 geldt het bestemmingsplan 'Oostvaardersplassen en omgeving' zoals dit is vastgesteld op 18 juni 1987. In de gemeente Zeewolde gelden de bestemmingsplannen 'Buitengebied', zoals vastgesteld op 28 september 2006, het bestemmingsplan '1^e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied', zoals vastgesteld op 24 april 2008 en het bestemmingsplan '2^e partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied', zoals deze gewijzigd is vastgesteld op 22 april 2010.

1.4 Planvorm

Het inpassingsplan is een globaal eindplan. De exacte invulling van het gebied met onder meer natte natuur, waterpartijen of bossen wordt nader uitgewerkt in een definitief ontwerp, maar is ook al terug te vinden in de Structuurvisie OostvaardersWold. Daar waar nodig is een meer gedetailleerde regeling opgenomen. Dit geldt onder meer voor de overgangszones aan de oost- en westrand naar de omliggende agrarische gebieden, de nieuw te realiseren infrastructuur, de hoofdingangen tot het gebied en de ecopassages en recreantenpassages over wegen en water.

1.5 Planproces

De robuuste verbindingzone is opgenomen in de Nota Ruimte. De provincie Flevoland heeft in het Omgevingsplan Flevoland 2006 aangegeven de ecologische verbinding tussen de Oostvaardersplassen en de Veluwe als natuurverbinding te willen combineren met de water- en recreatieopgave. Om het belang van het OostvaardersWold voor Zuidelijk Flevoland en het gehele Noordvleugelgebied te benadrukken is OostvaardersWold als één van de speerpuntgebieden in het Omgevingsplan Flevoland 2006 aangemerkt.

De nadere invulling van het gebied is beschreven in de Structuurvisie OostvaardersWold 2009. Bij de totstandkoming van de structuurvisie heeft inwonersparticipatie een belangrijke rol gespeeld. De resultaten van de inwonersparticipatie zijn vastgelegd in een rapportage (juni 2008). De structuurvisie bevat een ontwerp op hoofdlijnen en een programma van eisen. Aan de structuurvisie is een planMER, inclusief landbouweffectrapportage, verbonden. Daarmee is inzichtelijk gemaakt wat inrichting van het gebied als natuurgebied betekent voor de direct daaraan grenzende agrarische gebieden, woongebieden maar ook bestaande natuurgebieden als het Horsterwold en Oostvaardersplassen.

Op 1 juli 2008 hebben Provinciale Staten een voorbereidingsbesluit genomen, ter voorbereiding op het opstellen van bestemmingsplannen voor de groenblauwe zone. Deze is op 5 juli 2008 in werking getreden. Als vervolg daarop is een verordening vastgesteld op 11 december 2008. De verordening bevat bepalingen die in toekomstige bestemmingsplannen voor het gebied opgenomen moeten worden. Deze bepalingen zijn ook leidend voor dit inpassingsplan. In paragraaf 2.3 wordt nader op deze verordening ingegaan.

Bij brief van 23 december 2009 heeft het college van de gemeente Zeewolde verzocht om voor het gebied OostvaardersWold een inpassingsplan op te stellen. Bij brief van 12 januari 2010 heeft ook het college van de gemeente Lelystad de provincie verzocht een inpassingsplan op te stellen voor de OostvaardersWold.

Het grondgebied van de gemeente Almere blijft buiten het plangebied van het inpassingsplan OostvaardersWold omdat het bestemmingsplan de aanleg van OostvaardersWold reeds mogelijk maakt.

Aan het inpassingsplan is een BesluitMER verbonden. Het BesluitMER gaat uit van het voorkeursalternatief uit het planMER. Aanvullend zijn enkele wijzigingen die na vaststelling van de structuurvisie hebben plaatsgevonden onderzocht. Dit betreft onder meer oplossingen voor de afsluiting van de Schollevaarweg. Ten slotte zijn enkele wijzigingen in de begrenzing en het ontwerp beoordeeld en vragen van de Commissie voor de m.e.r. beantwoord. Meer over het BesluitMER leest u in paragraaf 6.2.

Het provinciaal inpassingsplan wordt voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het provinciaal inpassingsplan en het daarbij behorende besluitMER worden gelijktijdig ter inzage gelegd, zowel in ontwerp als wanneer zij definitief zijn vastgesteld. Tegen het provinciaal inpassingsplan staat rechtstreeks beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voorafgaand aan deze formele procedure heeft een ieder de gelegenheid gehad te reageren op de uitgangspuntennotitie voor het inpassingsplan en de startnotitie voor het besluitMER. Ook overlegpartners zijn hierbij betrokken (zie paragraaf 5.1).

De raad van de gemeente Zeewolde heeft bij brief van 24 februari 2010 aangegeven dat er geen behoefte is aan horen door Provinciale Staten inzake het vaststellen van het provinciaal inpassingsplan, zoals gesteld in artikel 3.26 lid 1 Wro.

Ten behoeve van het planproces is een bestuurlijke begeleidingscommissie en een adviescommissie van maatschappelijke instellingen ingesteld. De Maatschappelijke Advies Commissie (MAC) Oostvaardersland is de voortzetting van de klankbordgroep OostvaardersWold die in de planvormingsfase fungeerde als platform voor maatschappelijke organisaties. De leden van de MAC adviseren Gedeputeerde Staten over producten van de projectorganisatie OostvaardersWold met als doel het maatschappelijk draagvlak voor het project OostvaardersWold te versterken.

Vanaf 2011 tot en met 2014 zal de MAC zich richten op de daadwerkelijke uitvoering. Het is gebruikelijk bij Nationale Parken om een breed adviesorgaan als de MAC samen te stellen uit zowel maatschappelijke als bestuurlijke vertegenwoordigers. Op die manier wordt een logisch verband gelegd tussen opvattingen in de samenleving en politiek-bestuurlijke overwegingen. Gezien de rechtstreekse betrokkenheid van gemeenten, waterschap en provincie bij besluitvorming over het inpassingsplan, vormen deze organisaties een Bestuurlijke BegeleidingsCommissie (BBC). De MAC en de BBC zullen vanaf 2011, in het tweede deel van de realisatiefase naar verwachting worden samengevoegd tot één advies commissie.

Het project OostvaardersWold kent doelstellingen voor natuur, recreatie en water en levert daardoor een kwaliteitsimpuls aan de woon- en werkomgeving in Flevoland. Om de MAC voldoende slagkracht te geven, moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat sectorale deelbelangen de boventoon gaan voeren. Organisaties in die zitting hebben in de MAC dienen een breed maatschappelijk belang te vertegenwoordigen. Tot slot is van belang het publieke belang ook op inwonersniveau te borgen in de MAC.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komt allereerst het ruimtelijk beleid aan bod. In hoofdstuk 3 is de gebiedsvisie opgenomen. In dit hoofdstuk wordt uitgebreid stilgestaan bij de doelstellingen van OostvaardersWold en de wijze waarop het gebied wordt ingericht voor onder meer natuur en recreatie. In dit hoofdstuk worden ook de effecten op de omgeving beschreven. Hoofdstuk 4 behandelt de juridische planbeschrijving. In dit hoofdstuk is de wijze van bestemmen uiteengezet. Tevens wordt artikelsgewijs een beschrijving gegeven van de planregels en de bestemmingen. Hoofdstuk 5 behandelt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. De sectorale aspecten worden beschreven in hoofdstuk 6. In dit hoofdstuk komen onder meer de aspecten milieueffectrapportage (inclusief landbouweffectrapportage), verkeer en infrastructuur, bodem, water, ecologie, archeologie en cultuurhistorie aan bod.

Hoofdstuk 2 Ruimtelijk beleid

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat het relevante ruimtelijk beleid van Rijk, provincie en betrokken gemeenten beschreven. Er worden conclusies getrokken of de ontwikkeling van OostvaardersWold past binnen dit ruimtelijk beleid.

2.2 Rijksbeleid

Nota Ruimte

In de Nota Ruimte (januari 2006) is het nationaal ruimtelijk beleid voor de periode 2004-2020 met een doorkijk naar 2030 op hoofdlijnen vastgelegd. De nota stelt een aantal beleidsdoelen als leidraad voor de ontwikkelingen in de komende periode. Hoofddoel is om ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) moet (inclusief robuuste verbindingen) in 2018 zijn gerealiseerd. De provincies leggen in hun ruimtelijk beleid vast welke natuurkwaliteit beschermd moet worden. Hierbij is de landelijke natuurdoelenkaart sturend en zijn de bepalingen van de Vogel- en habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet bindend. De robuuste ecologische verbindingen hebben als primaire functie natuur. Naast de natuurfunctie dienen de robuuste verbindingen waar mogelijk tevens bij te dragen aan het versterken van de landschappelijke kwaliteit en de cultuurhistorische identiteit, meer natuur bij de stad, duurzaam waterbeheer en betere toeristisch-recreatieve mogelijkheden. Het definitief aanwijzen van een robuuste ecologische verbinding kan alleen geschieden met instemming van de betrokken provincie(s). Het inpassingsplan heeft betrekking op een gebied dat in de Nota Ruimte is aangemerkt als onderdeel van de EHS. Het rijk is samen met de provincies verantwoordelijk voor de realisatie van de EHS, het rijk door het beschikbaar stellen van middelen en deskundigheid. De concrete uitvoering is bij provincies gelegd. In de Nota Ruimte zijn voorwaarden gesteld waaraan de begrenzing en gronden die zijn aangewezen als EHS moeten voldoen.

In de nota Ruimte is een robuuste verbinding tussen de Oostvaardersplassen en de Veluwe en verder naar Duitsland opgenomen.

Over het beheer van de Oostvaardersplassen is op verzoek van de Tweede Kamer een rapport opgesteld door een commissie van internationaal deskundigen, het ICMO-advies. Dit ICMO-advies is overgenomen door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Het internationale advies ondersteunt het beheer van de Oostvaardersplassen maar doet een aantal aanbevelingen op het gebied van dierenwelzijn, communicatie en het beter uitwerken van de beheersdoelstellingen en -maatregelen. Met de implementatie van deze aanbevelingen is Staatsbosbeheer bezig. Het ministerie van LNV ziet daarop toe. De minister van LNV heeft aan de provincie Flevoland gevraagd om de aanbeveling uit het ICMO-advies uit te voeren en de robuuste verbinding zo snel mogelijk te realiseren en ook open te stellen voor heckrunderen en konikpaarden.

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft de provincie Flevoland verzocht om het OostvaardersWold in 2014 gerealiseerd te hebben.

2.3 Provinciaal en regionaal beleid

Structuurvisie OostvaardersWold

De provincie heeft in de Structuurvisie OostvaardersWold doelstellingen geformuleerd die met het inpassingsplan gerealiseerd dienen te worden. De hoofddoelstelling is de realisatie van een robuuste ecologische verbinding met als doelsoort het edelhert. Als randvoorwaarden zijn gesteld dat het watersysteem duurzaam moet worden ingericht en dat 85% van het gebied beleefbaar is voor recreanten. De overige doelstellingen zijn:

- bijdrage aan de waterberging van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland;
- gebruik van de zone door heckrunderen en konikpaarden;
- het creëren van topnatuur;
- het ervaren van een Unique Selling Point (USP) op het gebied van natuurgerichte recreatie.

Het onderhavige inpassingsplan dient ook ter realisatie van doelstellingen vanuit andere projecten:

- ruimte scheppen voor foerageergebied voor bruine en blauwe kiekendieven;
- ruimte scheppen voor boscompensatie;
- creëren van recreatief uitloopgebied voor Almere.

Verordening groenblauwe zone

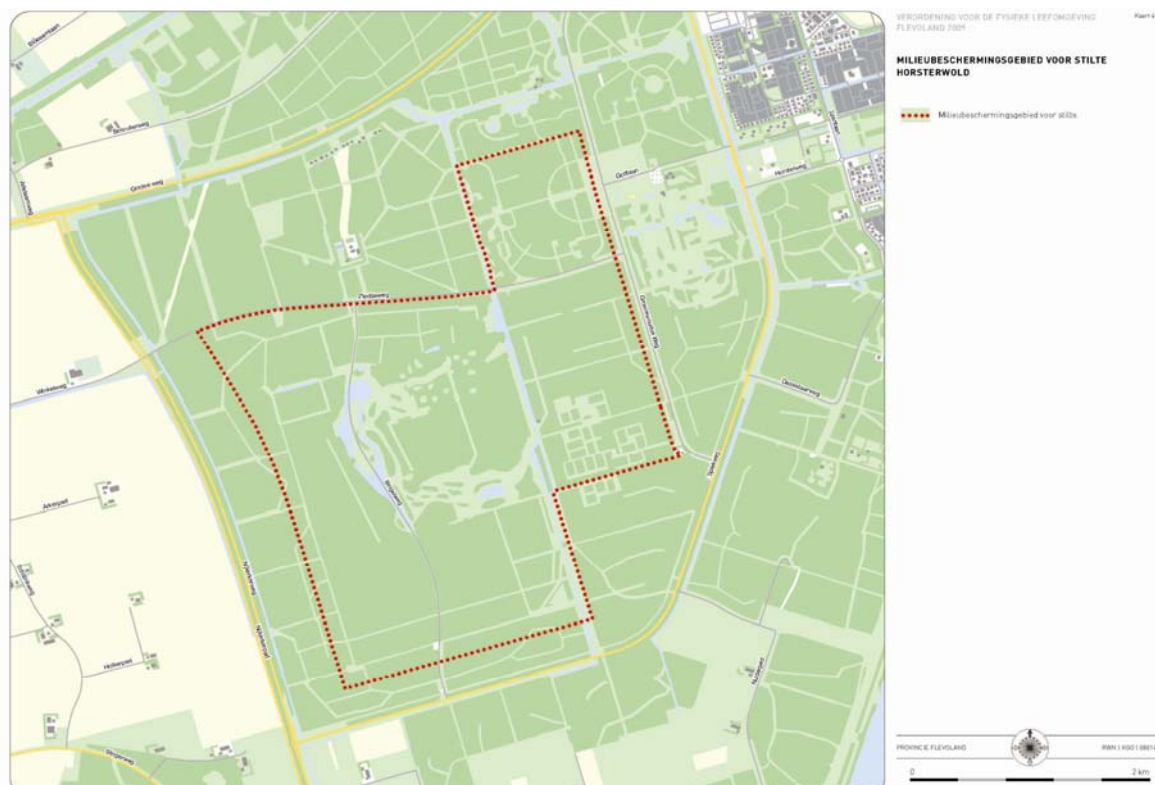
In de Verordening groenblauwe zone OostvaardersWold is een toetsingskader geformuleerd voor:

- de toekomstige inrichting en gebruik van het plangebied groenblauwe zone;
- de inrichting en gebruik van het beschermingsgebied groenblauwe zone zolang er nog geen bestemmingsplannen zijn vastgesteld met inachtneming van deze verordening;
- het verlenen door Gedeputeerde Staten van ontheffingen en vergunningen op grond van deze verordening.

De verordening is in eerste instantie vastgesteld als instructie aan betrokken gemeenten om bestemmingsplannen voor te bereiden die nodig zijn voor het realiseren van de groenblauwe zone. De inhoud van de verordening is nu leidend voor de vormgeving van het inpassingsplan. Verder moet de verordening voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van de groenblauwe zone. Dat betekent dat het bestaande gebruik niet mag worden veranderd en dat er niet gebouwd wordt op plekken waar dat in het nieuwe plan niet past.

Verordening voor de fysieke leefomgeving

In de verordening voor de fysieke leefomgeving zijn milieubeschermingsgebieden aangewezen. Een deel van het Horsterwold en de Oostvaardersplassen zijn aangewezen als milieubeschermingsgebied voor stilte. Zuidelijk Flevoland is aangegeven als grondwaterbeschermingsgebied. Zie hieronder het kaartje van het stiltegebied. Op de grens van dat stiltegebied hoort het geluidsniveau niet boven de 35 dB(A) te komen. De bestemmingen die op het gebied worden gelegd zijn in overeenstemming met dit beleid. Er is niet voorzien in nieuwe geluidsbronnen die in strijd zijn met het hier bedoelde stiltegebied.

Figuur 2.1

Ecologische Hoofdstructuur

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in de vorm van onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

Voor de EHS zijn op grond van het omgevingsplan spelregels door Provinciale Staten vastgesteld. Deze spelregels zijn vastgesteld op 17 juni 2010. Deze spelregels gaan in op de wijze waarop negatieve effecten gecompenseerd mogen worden.

Begrenzing EHS en natuurdoeltypen

OostvaardersWold leidt tot een nadere invulling van de begrenzing van de EHS. Deze is weergegeven in hoofdstuk 6.5 in figuur 6.2. De begrenzing van de EHS vindt plaats door een apart besluit van de provincie en maakt geen onderdeel uit van het inpassingsplan. De begrenzing wordt niet in planregels vastgelegd, de planregels beschermen uiteraard wel de

te realiseren natuurwaarden en daarmee de EHS. Binnen het plangebied bevinden zich al EHS-gebieden, zoals Horsterwold en De Grote Trap.

De natuurdoeltypen worden door de provincie vastgelegd in een natuurbeheerplan. Dit natuurbeheerplan zal mede een kader zijn voor het toekomstig beheer van het gebied waaronder het kader voor de beoordeling van aanlegvergunningen.

2.4 Gemeentelijk beleid

2.4.1 Zeewolde

Recreatieprofiel Zeewolde en de Recreatienota

De gemeente Zeewolde wil het toerisme en de recreatie in Zeewolde bevorderen ter versterking van de economische structuur, maar ook om meer en betere mogelijkheden voor ontspanning en vermaak voor de eigen bevolking te creëren. De nadruk moet liggen op de beleving van omgevingskwaliteiten als rust, ruimte en natuur. Watersport en oeverrecreatie zijn daarbij de belangrijkste aandachtsgebieden. Het dorps karakter van Zeewolde moet behouden blijven. Binnen de eigen bevolking zijn gezinnen met jonge en oudere kinderen en actieve senioren belangrijke toeristische doelgroepen.

De bosgebieden bieden diverse opties. Er zijn mooie paden voor rustige wandelaars, die niet willen of kunnen klauteren, maar wel graag van het groen genieten. Liefhebbers van een ruige en avontuurlijke omgeving kunnen buiten de geijkte paden in de bossen terecht, bijvoorbeeld op de speciaal daarvoor aangelegde mountainbikeparcoursen. Er is ruimte voor ruiters en aandacht voor bereikbaarheid (parkeermogelijkheden en een verbeterde infrastructuur).

Koersdocument Structuurvisie Zeewolde

De Raad van Zeewolde heeft in november van 2008 opdracht gegeven voor het opstellen van een Structuurvisie voor de gehele gemeente. Dit koersdocument is een eerste besluit over de hoofdlijnen van de gewenste ontwikkeling.

Voor de structuurvisie worden de volgende zes uitgangspunten gehanteerd:

1. Robuuste toekomstbestendige gemeente;
2. Kwaliteit in plaats van kwantiteit;
3. Ruimte voor specifieke bevolkingsgroepen;
4. Gebruik kansen van bos en water;
5. Gebruik de oriëntatie op het oude land;
6. Sluit niet de ogen voor dynamiek van Almere.

Bos en water zijn kwaliteiten van Zeewolde. Kwaliteiten die voor iedereen zichtbaar zijn, maar die nog niet optimaal worden benut bij het aanbod van recreatie, wonen en werken. Op het recreatieve vlak zijn er kansen voor watersport in de randmeren en voor wandelen, fietsen en skeeleren in de bossen en het agrarische land. Het OostvaardersWold heeft in de toekomst als grootschalig natuurgebied veel te bieden aan natuurliefhebbers en dagjesmensen. De ontwikkeling van OostvaardersWold biedt kansen voor de ontwikkeling van kleinschalige verblijfsrecreatie in het Horsterwold en aanvullende dienstverlening aan toeristen. Grootschalige en drukke recreatieve voorzieningen zal men hier niet vinden.

Het ideaal van 'wonen met water bij de voordeur en bossen in de achtertuin' komt in Zeewolde dichtbij. Het realiseren van waterrijke woonmilieus in de polder zorgt ervoor dat ook binnen de dijken van het water geprofiteerd kan worden. Bij de overgangsgebieden van de kern naar het omliggende landschap is juist een verweving met de aanwezige bossen mogelijk, zowel voor wonen als bij recreatie.

Bestemmingsplan Buitengebied Zeewolde

In het bestemmingsplan Buitengebied zijn het agrarisch gebruik en overige functies zoals natuur, wegen en bedrijvigheid vastgelegd. In Zuidelijk Flevoland accentueren de wegen en de parallel daaraan gelegen vaarten vooral de overgang tussen het open en het gesloten gebied. De dijken zijn beeldbepalende elementen op de overgang van land naar water. In het Omgevingsplan is bijvoorbeeld de Hoge Vaart opgenomen als hoofdstructuurlijn. De bos- en natuurgebieden in Flevoland zijn en blijven van groot belang voor de dagrecreatie. Zowel provincie als gemeenten achten verdere ontwikkeling van het net van wandel-, fiets- en ruitersporen voor de dagrecreatie van groot belang. Daarbij wordt op beperkte schaal de gelegenheid geboden tot realisering van kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen. Ook wordt ruimte geboden voor waterrecreatie.

2.4.2 Lelystad

Structuurplan Lelystad 2015

Het Structuurplan Lelystad 2015 geeft inzicht hoe Lelystad zich in de komende periode zal ontwikkelen. Ongeveer 35% van het Lelystadse grondgebied geniet een beschermde status. Inclusief water loopt dat percentage zelfs op tot meer dan 70%. Lelystad ligt te midden van uitgestrekte natuurgebieden en maakt deel uit van een robuust en gevarieerd ecologisch en landschappelijk raamwerk. Juist in deze omgeving manifesteren zich voor een belangrijk deel de Lelystadse kernkwaliteiten waaraan Lelystad haar identiteit kan ontleenen. Lelystad wil de kernkwaliteiten verder ontwikkelen. Voor de kwalitatieve ontwikkeling van Lelystad is het eveneens van groot belang om ruimte te bieden aan de ontwikkeling van de stad.

Bestemmingsplan Oostvaardersplassen en omgeving

In het bestemmingsplan Oostvaardersplassen en omgeving is het belang van de Oostvaardersplassen als natuurgebied onderschreven. Als hoofddoelstelling wordt geformuleerd: Het behoud van de bestaande kwaliteiten van het plassen- en moerasgebied en het scheppen van optimale condities voor het ontwikkelen van de Oostvaardersplassen en omgeving tot een zo compleet mogelijk complex van eutrofe zoetwaterecosystemen. Behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van de Oostvaardersplassen zijn alleen mogelijk als de randvoorwaarden die tot deze kwaliteiten hebben geleid in stand worden gehouden. Tot de belangrijkste daarvan behoren de oppervlakte van het natuurgebied en de rust in de Oostvaardersplassen. Deze doelstelling beoogt een completering van het huidige ecosysteem en een verbreding van het draagvlak van het natuurgebied, opdat het functioneren ervan in de verdere toekomst wordt veilig gesteld. De genoemde hoofddoelstelling voor het natuurgebied en omgeving moet worden vertaald in bestemmingen en, daaropvolgend, in een beheerplan voor het gebied.

2.5 Waterschap Zuiderzeeland

Het integraal beleid van het Waterschap Zuiderzeeland is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010-2015. Op 13 april 2010 heeft Gedeputeerde Staten van Flevoland het besluit van de Algemene Vergadering van Zuiderzeeland tot vaststelling van het Waterbeheerplan 2010-2015, goedgekeurd.

Het plan beschrijft welke doelen het Waterschap zichzelf stelt en welke maatregelen worden genomen om die doelen te bereiken. Om ervoor te zorgen dat de afspraken uit het Waterbeheerplan worden nagekomen, zijn alle maatregelen in Waterbeheerplan overzichtelijk op een rij gezet in het Uitvoeringsprogramma.

Volgens planning is OostvaardersWold in 2014 gereed. In de daaropvolgende periode wordt het watersysteem van OostvaardersWold gevuld. In deze periode staat de waterkwaliteit in OostvaardersWold onder invloed van de nalevering van nutriënten uit de bodem. Er is dan nog geen sprake van een stabiele eindsituatie. Het is de verwachting dat de nalevering van nutriënten na enkele jaren afneemt.

In de eindsituatie is er wel sprake van een watersysteem waarvoor het mogelijk is om doelen op te stellen. De provincie bepaalt dan in samenwerking met het waterschap of OostvaardersWold als nieuw waterlichaam wordt aangemerkt.

2.6 Conclusie

De ontwikkeling van OostvaardersWold past binnen het rijksbeleid en het provinciaal beleid en sluit aan op het beleid van betrokken gemeenten en het Waterschap. Het gemeentelijk beleid is met name van belang voor de omgeving van het plangebied OostvaardersWold.

Hoofdstuk 3 Gebiedsvisie

3.1 Inleiding

Het plan maakt de ontwikkeling mogelijk van het OostvaardersWold dat samen met de Oostvaardersplassen, het Horsterwold en aangrenzende kleinere bossen een aaneengesloten natuur- en recreatiegebied van circa 15.000 ha vormt (het Oostvaardersland). Dat gebied kan zich wat betreft schaal meten met de grote natuurgebieden in Nederland. Er is sprake van deelgebieden met elk hun eigen karakteristieken waardoor een breed scala van verschillende soorten natuurbeleving mogelijk is. In dit hoofdstuk is de visie op de ontwikkeling nader toegelicht. Daarvoor wordt eerst de bestaande situatie in en om het plangebied beschreven, vervolgens wordt op de doelstellingen van het project ingegaan. Deze doelstellingen kunnen worden bereikt door het gebied op een bepaalde manier in te richten. De inrichtingsprincipes natuur, water, landschap, recreatie en infrastructuur worden achtereenvolgens toegelicht. Daarmee wordt een goed beeld gegeven hoe het gebied er uit gaat zien en hoe het gebruikt wordt. Vervolgens wordt ingegaan op de effecten voor de omgeving en de economie. Ten slotte wordt ingegaan op hoe de structuurvisie, het inpassingsplan en het natuurbeheerplan samenhangen.

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied is grotendeels in gebruik als agrarisch gebied. Dit geldt zeker voor het middengebied. Het buitengebied van Zeewolde omvat naast grootschalige landbouwgebieden ook enkele boscomplexen en natuurgebieden. Door de bossen en de Hoge Vaart heeft het gebied ook in de huidige situatie al een aanzienlijke betekenis voor recreatie. Het Omgevingsplan Flevoland 2006 en het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Zeewolde ondersteunen dit gebruik en deze waarden. Het gebied De Grote Trap, een voormalige reserveringsstrook voor de Adelaarsweg, is een bestaand natuurgebied binnen het plangebied en is begrensd als Ecologische Hoofdstructuur.

De Oostvaardersplassen liggen ten noorden van het plangebied, een klein deel maakt onderdeel uit van het plangebied vanwege de aanlanding van een ecoduct (bij het spoor Almere-Lelystad). In het bestemmingsplan 'Oostvaardersplassen en omgeving' van de gemeente Lelystad is een onderscheid gemaakt tussen een tweetal gebiedsdelen, die elk een verschillende functie vervullen. Het natte bekade gedeelte langs de Oostvaardersdijk en het gebied dat zich uitstrekt tussen de kade van de Oostvaardersplassen en de spoorlijn. Dit gebied bestaat uit een moerasesysteem en een open grasgebied. Het gebied is voorzien van diepe sloten en watert deels af op de Lage Vaart.

Het gebied tussen de Flevospoorlijn en de Rijksweg A6 bestaat grotendeels uit bosgebied (Kotterbos), doorsneden door de Lage Vaart met daarin gelegen de Vaartplas. In het bestemmingsplan 'Oostvaardersplassen en omgeving' is voor dit gebied de ambitie opgenomen om dit gebied te ontwikkelen tot een onderdeel van de recreatieve verbindingzone tussen Almere en Lelystad, die zich zal kenmerken door een afwisseling van bos, open beplanting, een plas welke is ontstaan door zandwinning, alsmede enkele agrarische bedrijven.

3.3 Doelstellingen en visie op OostvaardersWold

Met de aanleg van het OostvaardersWold worden de Oostvaardersplassen en het Horsterwold met elkaar verbonden. Het aaneengesloten natuurgebied dat hierdoor ontstaat is zo gevarieerd en robuust dat het zonder veel ingrijpen door de mens als natuurlijk gebied kan functioneren. De aanwezige natuurkwaliteit en biodiversiteit in Zuidelijk Flevoland wordt enorm versterkt en duurzamer gemaakt, waardoor in een sterk verstedelijkt gebied een uniek natuurgebied ontstaat van internationale betekenis.

Doelstellingen

De doelstellingen voor OostvaardersWold zijn grotendeels afkomstig uit rijksbeleid en provinciaal beleid. Binnen het project OostvaardersWold is onderscheid gemaakt in (zie tekstkader):

- een hoofddoelstelling met twee randvoorwaarden;
- overige doelstellingen die voortkomen uit het project zelf en;
- doelstellingen uit andere projecten waarvoor in OostvaardersWold naar oplossingen is gezocht.

De hoofddoelstelling met bijbehorende randvoorwaarden moet in ieder geval gerealiseerd worden. Voor de projectdoelstellingen is het streven om deze zo optimaal mogelijk te realiseren. Voor de doelstellingen vanuit andere projecten is het ontwerp zo uitgewerkt dat er maximale ruimte is om deze doelstellingen mee te nemen.

Doelstellingen OostvaardersWold

Hoofddoelstelling: realisatie van een robuuste ecologische verbinding met als doelsoort het edelhert.

Randvoorwaarden:

- Duurzame inrichting van het watersysteem binnen het OostvaardersWold.
- 85% is beleefbaar voor recreanten.

Overige projectdoelstellingen:

- Bijdrage aan de waterberging van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland.
- Gebruik van de zone door hekrunderen en konikpaarden.
- Het creëren van topnatuur.
- Het ervaren van een Unique Selling Point (USP) op het gebied van natuurgerichte recreatie.

Doelstellingen vanuit andere projecten:

- Ruimte scheppen voor foeragegebied voor bruine en blauwe kiekendieven.
- Ruimte scheppen voor boscompensatie.
- Creëren van recreatief uitloopegebied voor Almere.

(Bron: Structuurvisie OostvaardersWold 2009)

Uit het besluitMER blijkt dat de hoofddoelstelling wordt bereikt. Het gebied is na realisatie zeer geschikt als leefgebied en als verbindingszone voor het edelhert. Het is grotendeels beleefbaar voor recreanten, de 85% wordt gehaald.

Een andere belangrijke doelstelling is de openstelling van de zone voor de andere grote grazers (heckrunderen en konikpaarden) uit de Oostvaardersplassen. In 2006 heeft een internationale commissie advies uitgebracht over het beheer van de Oostvaardersplassen. Eén van de adviezen is de robuuste verbinding tussen OostvaardersWold zo snel mogelijk te realiseren en open te stellen voor konikpaarden en heckrunderen.

Ook de andere projectdoelen zijn haalbaar zoals het Unique Selling Point en het creëren van topnatuur. OostvaardersWold maakt veel diversiteit in natuurwaarden mogelijk door de overgangen van droog naar nat. Binnen het watersysteem is er voldoende peildynamiek, hetgeen de diversiteit binnen het gebied ten goede komt. Tevens zijn er gradiënten in het abiotisch milieu die leiden tot een grotere diversiteit van planten- en diersoorten. Doordat de grote grazers niet in alle gebieden kunnen komen ontstaat tevens diversiteit van natuurwaarden. De beoogde ontwikkeling biedt veel kansen voor de ontwikkeling van soorten.

Ten slotte wordt aan doelstellingen vanuit andere projecten voldaan, zoals de boscompensatie en compensatie foerageergebied voor de blauwe en bruine kiekendief. Meer hierover wordt beschreven in paragraaf 3.10.

Eerst wordt nog kort ingegaan op het beeldkwaliteitsplan voor OostvaardersWold.

In de navolgende paragrafen is te lezen door welke inrichtingsprincipes van het gebied deze doelstellingen bereikt worden. Deze principes zijn gebaseerd op de lagenbenadering:

- de ondergrond en het landschap;
- het watersysteem;
- de natuur;
- recreatie en infrastructuur.

Eerst wordt nog kort ingegaan op het beeldkwaliteitsplan voor Oostvaarderswold.

Op basis van de inrichting voor het OostvaardersWold is ingeschat welke recreatieve bezoekersaantallen te verwachten zijn. Het aantal bezoekers per jaar na realisatie van het OostvaardersWold is geschat op 295.000. Na de uitbreidingen in Almere is dit geschat op 335.000 bezoekers per jaar.

Hieronder staan twee impressies van OostvaardersWold.

Figuur 3.1 impressies OostvaardersWold

Het beeldkwaliteitplan

Het Beeldkwaliteitplan OostvaardersWold, als onderdeel van dit inpassingplan, legt de hoofdlijnen voor de vormgeving van het OostvaardersWold vast. Het beeldkwaliteitplan doet uitspraken over de beoogde vormgeving en uitstraling van belangrijke onderdelen van het plan. Het doet uitspraken over de karakteristiek van de te ontwerpen onderdelen zonder een eindoplossing of het eindbeeld vast te leggen. Het gaat om uitgangspunten die belangrijk zijn voor het karakter van het gebied, maar die niet in de regels van dit inpassingsplan kunnen worden verankerd.

Het beeldkwaliteitplan geeft richting en inspireert, maar is opgesteld met de inzichten en kennis van nu. Indien er bij de uitwerking van het ontwerp op een voor de beoogde gebiedskwaliteit relevant punt meerwaarde kan worden gecreëerd, kan, mits beargumenteerd en door de deelnemende partijen geaccepteerd, van het beeldkwaliteitplan worden afgeweken.

Voor wie is het beeldkwaliteitplan bedoeld

Het beeldkwaliteitplan is bedoeld als richtinggevend en inspirerend kader voor de bij de uitwerking van het plan betrokken ontwerpers en de projectorganisatie OostvaardersWold. Het biedt de toetsers van OostvaardersWold, zoals de welstandscommissies van de

betrokken gemeenten, de kaders waarbinnen ontwerp oplossingen mogelijk zijn. Voor beheerders van de aanliggende gebieden kan het beeldkwaliteitplan een opstap zijn voor het ontwikkelen van een gezamenlijke totaalvisie voor Oostvaardersland. Voor de beheerder van het OostvaardersWold biedt het plan straks een richtinggevend en inspirerend kader voor het uitvoeren van (groot) onderhoud binnen het gebied. Hij kan straks op basis van het beeldkwaliteitplan beoordelen of nieuwe elementen passen in de geest van het plan.

Kwaliteitscriteria

De kwaliteitscriteria zijn geordend naar het schaalniveau van de ingreep van groot naar klein. In het beeldkwaliteitplan wordt ingegaan op de structuur van Flevoland, OostvaardersWold als in te richten gebied en objecten in het gebied. Op de verschillende schaalniveaus beschrijft het beeldkwaliteitplan de belangrijkste beeldbepalende onderdelen en uitgangspunten voor de beeldkwaliteit.

Het beeldkwaliteitplan maakt integraal onderdeel uit van het inpassingsplan en is als bijlage 1 bij de toelichting van het inpassingsplan gevoegd.

3.4 Inrichtingsprincipes natuur

In het noordelijk deel van het OostvaardersWold ontstaat een moerasachtig gebied met krekens en kleine eilandjes, het deel ten zuiden van de Vogelweg wordt droger en bosrijker. Ten zuidoosten van de Vogelweg komt een rustgebied voor het edelhert van circa 300 ha. In dit gebied kan het edelhert overdag rust en beschutting zoeken en bestaat uit een bosrijk gebied.

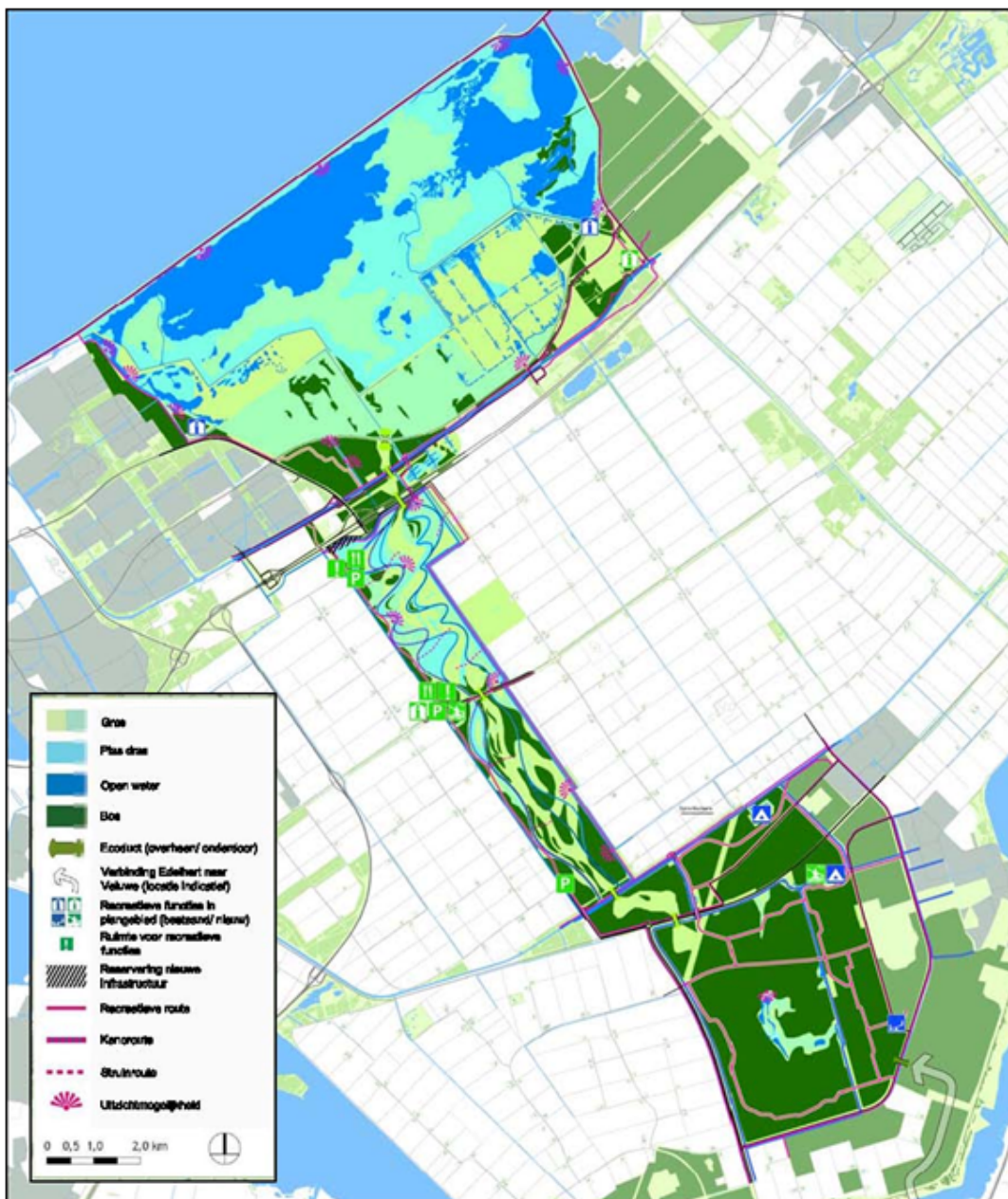
Zowel aan de noord- als aan de zuidzijde zal het OostvaardersWold geleidelijk overgaan in de bestaande natuurgebieden. Aan de noordzijde in het Kotterbos en aan de zuidzijde in het Horsterwold. De inrichting van deze bestaande gebieden zal worden afgestemd op de inrichting van de groenblauwe zone OostvaardersWold.

Het OostvaardersWold voorziet in de aanleg van foerageergebied voor de kiekendief. Binnen OostvaardersWold is ruimte om een opgave te realiseren dat gezamenlijk overeenkomt met een equivalent van 470 ha optimaal foerageergebied.

Op termijn zal de robuuste ecologische verbinding door Flevoland aansluiting krijgen naar de Veluwe. Hierover zijn afspraken gemaakt met de provincie Gelderland. De ontwikkeling van een ecoduct over de Spiekweg en de route naar het randmeer wordt in een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Zeewolde (vanaf 2016) meegenomen. Het inpassingsplan voorziet daar dus niet in.

Voor dieren komt er een vrije doorgang van de Oostvaardersplassen naar het Horsterwold. Daarvoor worden op alle kruisingen met te handhaven infrastructuur en Lage en Hoge Vaart ecopassages gerealiseerd.

Heckrunderen en konikpaarden zullen slechts in een deel van het gebied kunnen komen, namelijk alleen in het gebied gelegen tussen de waterstrengen.

Figuur 3.2 Plankaart structuurvisie

Door het leefgebied van hekrunderen en konikpaarden te beperken, worden bepaalde delen van het gebied beschermd tegen te intensieve begrazing. Ook wordt op diverse plaatsen struikgewas met doornen tussen bomen geplant om de bomen tegen de grote grazers te beschermen. Op deze wijze wordt variatie in het landschap gecreëerd. Hechrunderen en konikpaarden zullen ook niet in de gebieden aan de westrand kunnen komen die ingericht worden als doenuatuur (zie figuur 3.3). Daardoor hebben recreanten de keus of ze wel of niet dicht in de buurt van deze grote grazers willen komen. Het 300 ha grote rustgebied voor het edelhert is niet toegankelijk voor recreanten evenals de ecoducten en het optimaal kiekendiefgebied.

Figuur 3.3 leefgebied dieren

3.5 Inrichtingsprincipes water

Het watersysteem in het OostvaardersWold bepaalt in hoge mate welke natuurwaarden zich kunnen ontwikkelen. Om de periodieke wateroverlast op te vangen dient het watersysteem robuust en duurzaam te zijn. Vanuit deze uitgangspunten is gekozen voor een systeem dat niet direct is gekoppeld aan de Hoge en Lage Vaart. Het watersysteem wordt gevoed door regenwater en bestaat uit twee hoofdwaterstrengen met enkele vertakkingen. Hierdoor ontstaan veel mogelijkheden voor bijzondere natuur. Het zogenaamde offline-systeem, ook wel regenwater gestuurd systeem, betekent dat de mate van vernatting van het gebied vrijwel geheel afhangt van de hoeveelheid regenwater die er valt. Door het neerslagoverschot in Nederland betekent dit dat het watersysteem water zal afvoeren. Deze afvoer wordt geregeld door twee stuwen. Het water binnen het OostvaardersWold fluctueert gedurende de jaren normaal gesproken tussen 6,2 en 5 m -NAP. De fluctuatie bedraagt jaarlijks minimaal 50 centimeter.

Langs de rand van het OostvaardersWold worden een kade en een randtocht aangelegd. De randtocht, met een waterpeil van 6,2 m -NAP, verbindt de kavelsloten. Hiermee wordt het watersysteem in het natuurgebied gescheiden van het watersysteem van de landbouw. De randtocht vangt ook eventuele kwelstromen vanuit OostvaardersWold naar de omgeving op. Via inlaatwerken is het mogelijk om water in de randtochten in te laten indien dit vanuit waterkwaliteit noodzakelijk is.

Om de veekerende functie van de waterstrengen te garanderen dient de waterdiepte in de strengen ten minste 1 m te bedragen. Vanuit de Hoge Vaart wordt water ingelaten als het waterpeil onder 6,2 m -NAP daalt. Bij dit peil staat in de hoofdwaterstrengen nog minimaal 1 m water, zodat hekrunderen en konikpaarden de hoofdwaterstrengen niet zullen oversteken. Tussen deze strengen kunnen ze zich vrij bewegen.

In extreem natte situaties mag het waterpeil stijgen tot maximaal 4,8 m -NAP. Om te voorkomen dat er bij hoog peil overlast voor de omgeving ontstaat, worden kades aangelegd. Zodoende kan het water dat in het OostvaardersWold valt, in de zone zelf geborgen worden.

Wateropgave

Waterschap Zuiderzeeland heeft studies laten uitvoeren naar de wateropgave in 2015 en 2050. Door klimaatverandering neemt de hoeveelheid neerslag en water op piekmomenten toe, net als het aantal piekmomenten zelf. Daarnaast is sprake van bodemdaling. In de toekomst (na 2030) zal vooral aan de westkant van het Middengebied een wateropgave ontstaan. De helft van de wateropgave kan worden opgelost door bestaand beleid uit te voeren. Van het totale gebied dat in 2050 als gevolg van de klimaatverandering en bodemdaling niet voldoet aan de gestelde eisen bevindt zich 340 ha in OostvaardersWold. Deze opgave wordt opgelost door de functieverandering van landbouw naar natuur.

3.6 Inrichtingsprincipes ondergrond en landschap

In het OostvaardersWold ligt het accent op een rijke natuur die zoveel mogelijk spontaan ontstaat. Om deze rijke, gevarieerde natuur te realiseren zijn verschillen in de ondergrond bepalend. Er vinden ingrepen in de ondergrond plaats om de natuurdoelstellingen te behalen. Zo wordt bijvoorbeeld grond afgegraven om waterstrengen te realiseren. Bij de inrichting van de groenblauwe zone wordt geanticipeerd op de verschillen in de huidige ondergrond en de specifieke kenmerken van de bodem in Zuidelijk Flevoland. Daarmee is de bodem letterlijk een grondlegger voor het ontwerp van het OostvaardersWold.

De hogere dekzanddelen en de veenlagen met arseen en pyriet worden zoveel mogelijk gespaard en zijn herkenbaar als droge gebieden. De huidige hoogteligging van het maaiveld is terug te zien in het ontwerp: het zuidelijke deel ligt hoog, het noordelijke deel ligt laag. Vrijkomende grond wordt hergebruikt in het gebied, waardoor het grondverzet de minste effecten heeft op milieu en omgeving (gesloten grondbalans).

De hoofdstructuur van het middengebied blijft herkenbaar. Er is een strikte scheiding met het aangrenzende landbouwgebied. De begrenzing van het OostvaardersWold kent met lange lijnen een landschappelijke vormgeving zoals die nu ook zichtbaar is. De bestaande clusters van boerenerven en erfsingels blijven waar mogelijk behouden, in die zin dat deze herkenbaar blijven in het landschap. De windmolens zorgen voor verstoring voor natuur en recreatie en worden geamoveerd. Dit geldt ook voor de agrarische bebouwing. Voor ondersteunende functies zoals het beheer van het OostvaardersWold kan gebruik worden gemaakt van bestaande gebouwen (maximaal 2 locaties). Op deze manier blijft herkenbaar dat het gebied in gebruik is geweest van boerenbedrijven en boerengezinnen.

Archeologische waarden

Er wordt rekening gehouden met de archeologische waarden in het gebied. In het plangebied liggen delen waar een grote kans is op archeologische vondsten. De opbouw van de bodem maakt de kans op gave vondsten aanzienlijk. Sporen van menselijke activiteit zijn opgeslagen in drie lagen. De oudste sporen zijn te verwachten in de top van het dekzandpakket (tussen 20 cm onder maaiveld tot 2,5 m onder maaiveld). Het gaat dan om prehistorische nederzettingen (tot circa 10.000 voor Chr.). Op oeverwallen zijn ook prehistorische nederzettingen en vindplaatsen te verwachten (tot 6.000 voor Chr.). In de bovenste laag liggen mogelijk scheepswrakken uit de periode van de Middeleeuwen tot in de 20^e eeuw. In het gebied zijn al scheepswrakken gevonden. Deze vindlocaties zijn aangeduid in figuur 3.4. De wrakken liggen ondiep. De verwachting is dat in het gebied nog meerdere wrakken gevonden kunnen worden.

Figuur 3.4 Rode stippen vindplaatsen scheepswrakken

3.7 Inrichtingsprincipes recreatie

Type recreatie

Het Oostvaardersland is opgebouwd uit de drie deelgebieden Oostvaardersplassen, OostvaardersWold en het Horsterwold. De drie gebieden hebben elk hun eigen karakter, trekken elk andere typen recreanten en zijn daardoor complementair. Elk van de drie gebieden draagt bij aan het gezamenlijke Unique Selling Point (USP) van het Oostvaardersland.

Het OostvaardersWold kenmerkt zich door:

- kuddes grote grazers in gebieden waar ook mensen (gedeeltelijk) kunnen komen;
- toegankelijke wildernis (onderdompeling, passieve en actieve beleving);
- de lengte (zeer geschikt voor lange afstandswandelaars, fietsers en kanoërs);
- symbool voor het verbinden van natuurgebieden.

Beleefbaarheid van natuur door recreatief medegebruik kan op verschillende manieren worden ingevuld. Met betrekking tot het recreatief gebruik is onderscheid gemaakt in drie verschillende typen natuur:

- Kijknatuur: is natuur die niet toegankelijk is, maar zo bijzonder dat ernaar kijken al een bijzondere ervaring is. De kwetsbaarheid, schaal en omvang van de natuur laten het niet toe dat recreanten op eigen houtje het gebied betreden.
- Zwerfnatuur: is toegankelijk voor de recreant, maar heeft geen duidelijke paden of bewegwijzering. Hierdoor krijgt de recreant het idee dat hij onderdompelt in de natuur.

- Doenatuur: waar ruimte is voor allerlei activiteiten, van actief en sportief tot en met relaxed en ontspannen. Een gebied met doenatuur is goed ontsloten.

De Oostvaardersplassen blijven voor het grootste deel een natuurgebied, waar de dieren het primaat hebben. Mensen kunnen langs de randen er alleen onder begeleiding in, of er vanaf uitkijkpunten naar kijken. De Oostvaardersplassen zijn voornamelijk kijknatuur.

De hoofdentree van het OostvaardersWold ligt aan de Vogelweg, komend uit de richting van Almere. Er komt ook een tweede belangrijke toegangspoort bij de Ibisweg die goed toegankelijk is vanuit Almere-Buiten. Bij de toegangspoorten is voldoende ruimte om de auto te parkeren. Er starten wandel-, fiets- en kanoroutes, mogelijk komt daar een bezoekerscentrum en/of een restaurant. De zone bij die toegangspoorten en andere kleinere toegangspoorten aan de kant van Almere wordt ingericht als doenatuur. In de rand van het Horsterwold komt het accent nog meer op doenatuur te liggen.

Het OostvaardersWold biedt natuurliefhebbers de kans om de natuur van veel dichterbij te beleven. Vanaf uitkijkpunten ziet men de grote grazers veel beter dan in de Oostvaardersplassen. Gebaande paden zijn er nauwelijks, behalve de routes die de dieren zelf volgen. Het volgen van deze routes kan bijzondere ervaringen opleveren. Dat heet zwerfnatuur.

Veiligheid bezoekers

Grote grazers en publiek kunnen ook in het OostvaardersWold goed samengaan, mits aan enkele voorwaarden voldaan wordt. De gekozen zonering biedt goede mogelijkheden om zowel mensen te trekken die liever niet in aanraking komen met grote groepen koniks of heckrunderen als mensen die dat juist wel graag willen. Duidelijke bebording en een heldere scheiding van beide delen is daarbij wel een randvoorwaarde. De hoofdwaterstrengen bieden die scheiding. De zonering zorgt ervoor dat vooral de (natuur)liefhebber toegang vindt tot de zwerfnatuur met zijn grote grazers. Heldere toegangsregels voor de zone met zwerfnatuur zorgen voor een verdere inperking van risico's: overeenkomstig de Structuurvisie OostvaardersWold zijn honden en rijpaarden in het gehele OostvaardersWold niet toegestaan.

Een gefaseerde invoering, goede voorlichting (waaronder excursies), voldoende toezicht, actief risicobeheer en goede afspraken met hulpdiensten zijn eveneens van groot belang voor het welslagen van het OostvaardersWold als topgebied voor zwerfnatuur. Deze voorzorgsmaatregelen, maar ook toezicht en risicobeheer, wordt vastgelegd in het op te stellen beheerplan.

3.8 Inrichtingsprincipes infrastructuur

Autoverkeer

Waar mogelijk worden bestaande wegen gebundeld om het aantal doorsnijdingen van het OostvaardersWold te beperken. Daarbij wordt de bereikbaarheid van gebieden ten oosten en ten westen van OostvaardersWold verzekerd met omrijafstanden die acceptabel zijn. Ook de veranderingen voor het landbouwverkeer worden beperkt, in ieder geval voor het deel ten noorden van de Vogelweg. De Vogelweg en in de toekomst de N30 worden de hoofdontsluitingswegen voor bezoekers van OostvaardersWold. De ontsluiting van het OostvaardersWold voor recreatieverkeer (autoverkeer) vindt primair plaats via de A27/Vogelweg. Binnen het plangebied zal er dus geen of nauwelijks extra recreatieverkeer komen op bestaande of om te leggen wegen.

De Ibisweg wordt omgelegd en komt parallel aan de A6 te liggen en wordt ter hoogte van het OostvaardersWold een erfonthoudingsweg met een maximumsnelheid van 60 kilometer per uur. Het inpassingsplan houdt rekening met de mogelijke verbreding van de A6 ter hoogte van het plangebied. De Vogelweg behoudt haar gebiedsontsluitende functie. De maximum snelheid wordt ter hoogte van het OostvaardersWold gereduceerd door de inrichting aan te passen, zodat de geluidsoverlast in de zone beperkt wordt en sluipverkeer wordt ontmoedigd. Tevens vergroot deze snelheidsreductie de verkeersveiligheid voor fietsers die willen oversteken.

De Trekweg wordt ter hoogte van de ecopassage zo dicht mogelijk langs de Lage Vaart gelegd. Het uitgangspunt is dat de Trekweg z'n huidige, vooral recreatieve, functie behoudt. De Trekweg is een erftoegangsweg en wordt gebruikt door autoverkeer, langzaam verkeer en fietsers.

Het eerste gedeelte van de Kotterbosweg vanaf de Buitenring Almere tot aan de begrenzing voor grote grazers blijft toegankelijk voor bestemmingsverkeer in verband met eventuele recreatieve functies in de noordwesthoek van het Kotterbos.

De Kievitsweg/Ibisweg vanuit de richting Almere zal ook gebruikt worden door recreatief verkeer maar de omvang hiervan zal beperkt zijn. De Ibisweg wordt binnen het plangebied omgelegd en dat heeft tot gevolg dat een klein aantal boeren iets moet omrijden. De Adelaarsweg wordt verlegd naar de zuidwestrand van het OostvaardersWold. De Schollevaarweg wordt ter hoogte van het OostvaardersWold afgesloten. In verband met deze afsluiting wordt ten behoeve van auto- en landbouwverkeer zowel een verbrede Bosruiterweg als een brug over de Hoge Vaart aan de zuidoostkant gerealiseerd waarbij is gekozen voor het aanleggen van een nieuwe verbindingsweg aansluitend op de Bloesemlaan, de zogenaamde optie Maclean. Een deel van de Bosruiterweg wordt verlegd en komt deels evenwijdig aan de Gooiseweg te liggen. Ook aan de zuidwestzijde van het OostvaardersWold wordt een brug over de Hoge Vaart aangelegd.

Het fietspad langs de Hoge Vaart blijft gehandhaafd. De Flediteweg die door het Horsterwold loopt verandert van karakter. De weg zal in overleg met de gemeente gefaseerd worden omgevormd naar een fietsverbinding waarbij wordt zorg gedragen voor het bestemmingsverkeer (het autoverkeer van bewoners uit de Zuidlob).

De overige wegen (uitgezonderd de A6, Vogelweg en Gooiseweg) binnen het plangebied krijgen de functie van erftoegangsweg. De breedte van deze wegen kan afhankelijk van het verwachte gebruik verschillen en varieert van 4,5 tot 6 m breedte, waarbij de wegen met geringere breedte aan weerszijden van het asfalt wordt voorzien van een strook bermbeton van 0,5 m.

Langzaam verkeer

De langzaam verkeersroutes door het OostvaardersWold bieden kansen om het bestaande netwerk van lange afstandsfietsroutes en -wandelroutes uit te breiden. De fietsverbindingen liggen met name in de randen. In het midden van de zone zijn geen routes, maar kan wel te voet gestruind en gezworven worden. Aan de lange zijden (zuidwest en noordoost) worden langzaam verkeersroutes toegevoegd.

De westelijke route is via een bestaande onderdoorgang van de A6 verbonden met de routes in Almere. Ook de oostelijke route sluit aan op het bestaande fietsnetwerk van Zuidelijk Flevoland. Aan de noordoostzijde komen hiervoor twee fietsbruggen, één over de A6 en één over de Lage Vaart. Aan de zuidzijde sluiten de routes aan op het fietspad langs de Hoge Vaart. De westelijke route gaat via de verlegde Adelaarsbrug en de oostelijke route via een nieuwe (fiets)brug verder richting het Horsterwold. Ook zijn er mogelijkheden gecreëerd voor nieuwe lange afstandswandelroutes.

Parkeren

Voor de primaire poorten geldt dat bij de Vogelweg in eerste instantie maximaal 250 parkeerplaatsen mogelijk worden gemaakt en bij de Ibisweg maximaal 125 plaatsen. Aangezien bij de primaire poorten op termijn de mogelijkheid wordt geboden voor de ontwikkeling van dagrecreatieve voorzieningen, zal bij de realisatie hiervan het aantal parkeerplaatsen voor de primaire poort aan de Vogelweg worden verhoogd tot maximaal 500 parkeerplaatsen en voor de primaire poort aan de Ibisweg tot maximaal 250 parkeerplaatsen. Bij secundaire poorten zijn maximaal 50 parkeerplaatsen toegestaan. Verder is er sprake van enkele bestaande parkeerplaatsen, daarom is een twintigtal parkeerplaatsen toegestaan buiten de aangeduide poorten.

3.9 Relatie met de omgeving - Landbouw

Het inpassingsplan zorgt tevens voor een goede aansluiting op de omgeving in de vorm van een overgangszone. Met name de overgang naar het landbouwgebied aan de oostelijk zijde van het OostvaardersWold is zorgvuldig vormgegeven om te waarborgen dat agrarische bedrijven hun huidige bedrijfsvoering ongestoord kunnen voortzetten.

De mogelijke effecten op de omgeving zijn onderzocht in het planMER en het besluitMER (zie hoofdstuk 6). Een landbouweffectrapportage maakt onderdeel uit van deze MER rapporten, waarbij tevens expliciet aandacht is besteed aan waterkwaliteit en kwel. In het kader van de landbouweffectrapportage is onderzoek gedaan naar aspecten zoals onkruiddruk, dierziekten en wilddruk.

Om deze eventuele negatieve effecten op de omgeving zo maximaal mogelijk te beperken wordt in de randen van het OostvaardersWold een overgangszone aangelegd met een breedte van minimaal 50 m (zie profielen figuur 3.5). Met deze overgangszones wordt bereikt dat er geen contact is tussen de grote grazers binnen het OostvaardersWold en de landbouwhuisdieren, de onkruiddruk tot een minimum wordt beperkt en de watersystemen van het OostvaardersWold en de omgeving gescheiden zijn.

Oostzijde

Ten oosten van het OostvaardersWold blijft de huidige landbouwfunctie bestaan. Hier is sprake van grootschalige landbouw, met een nadruk op akkerbouw. Wens en uitgangspunt is een strakke scheiding van functies aan deze zijde van het OostvaardersWold. De grens wordt gerealiseerd in de vorm van een overgangszone binnen het OostvaardersWold. De overgangszone tussen het OostvaardersWold en het landbouwgebied is zo vormgegeven dat de landbouw zo min mogelijk overlast ondervindt van de groenblauwe zone en hun huidige bedrijfsvoering ongestoord kunnen voortzetten. De grote grazers uit de groenblauwe zone kunnen niet in het landbouwgebied komen, waardoor vraat en contact tussen de vrij levende dieren en het landbouwvee wordt voorkomen. Langs de rand van het OostvaardersWold worden een kade en een nieuwe tocht aangelegd. De tocht verbindt de kavelsloten.

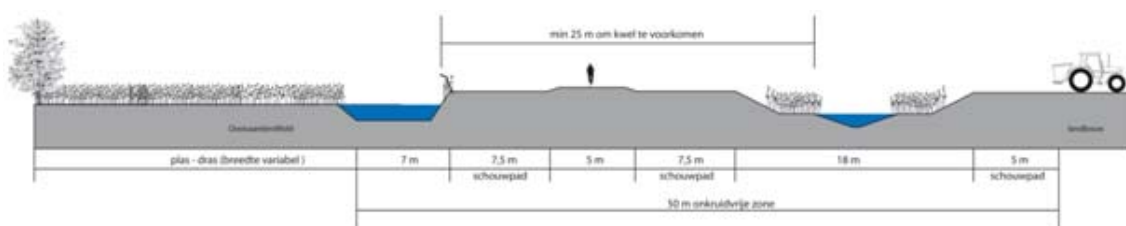
Hiermee wordt het watersysteem in het natuurgebied gescheiden van het watersysteem van de landbouw. Uitwisseling van water vindt niet plaats; wel ontstaat een zeer kleine toename van kwel vanuit het OostvaardersWold. Deze toename van kwel heeft geen invloed op de waterkwaliteit in het landbouwgebied. Daarvoor wordt tussen de randtocht en het overige water binnen het plangebied een minimale afstand aangehouden van 25 m.

Tussen het leefgebied van de edelherten en de kade ligt een waterpartij. Op het talud van de kade staat een raster, omgeven door struweel. De totale breedte van de overgangszone aan de oostzijde (van waterpartij tot en met het schouwpad aan de oostzijde) is minimaal 50 m. Bij de inrichting worden in deze randzone (beheer)maatregelen genomen om de verspreiding van onkruiden te minimaliseren. Daarnaast heeft deze zone een functie voor veewering en het vermijden van contact tussen grote grazers en landbouwhuisdieren. Het risico op uitwisseling van veeziektes tussen de vrij levende dieren in het OostvaardersWold en de door de landbouw gehouden dieren is daarmee erg gering. Het profiel van de oostrand is weergegeven in figuur 3.5. Op onderdelen kan de overgangszone afwijken van het profiel, met name op plaatsen waarin ook wegen aan de rand van het plangebied worden aangelegd. Deze wegen zullen in dat geval worden ingepast in het profiel van de overgangszone. De breedte van 50 m wordt in ieder geval gegarandeerd.

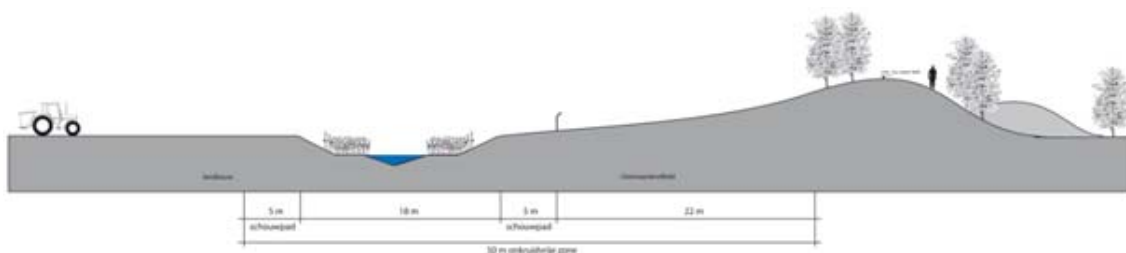
Westzijde

De overgang tussen het OostvaardersWold en de mogelijke verstedelijking in het gebied aan de westzijde (aan de Almeerse zijde, buiten het OostvaardersWold) kan nog niet op korte termijn in detail worden uitgewerkt. De mate van verstedelijking ten oosten van Almere is nog niet uitgewerkt. Wel staat vast dat er in de toekomst een relatie zal zijn tussen het stedelijk gebied van Almere en de natuur van het OostvaardersWold. Het OostvaardersWold vormt hoe dan ook een recreatieve versterking aan de oostzijde van Almere en wordt daarom aan deze zijde zodanig ingericht dat het goed toegankelijk en bereikbaar is voor de inwoners van Almere en de Noordvleugel van de Randstad. Recreatievoorzieningen worden gebundeld in de nabijheid van de toegangen. Gemarkeerde wandelroutes worden in de meer bosrijke gedeeltes aangelegd. Honden en paarden zijn in het OostvaardersWold niet toegestaan. Ook het profiel van de westrand is weergegeven in figuur 3.5.

Op onderdelen kan de overgangszone afwijken van het profiel, met name op plaatsen waarin ook wegen worden aangelegd. Deze wegen zullen in dat geval worden ingepast in het profiel van de overgangszone. De breedte van 50 m wordt in ieder geval gegarandeerd.

Oostrand

Westrand

Figuur 3.5 Profiel in de overgangszones

Conclusies landbouweffectrapportage

In het PlanMER is een landbouw effectrapportage (LER) opgenomen. De LER beschrijft het effect dat een deel van de bestaande agrarische bedrijven moet worden verplaatst of beëindigd. Op de verkavelingstructuur van bestaande bedrijven ontstaat een negatief effect, kavelruil moet een gunstige bedrijfssituatie in de toekomst garanderen. De agrarische bedrijven die worden beëindigd of verplaatst worden financieel gecompenseerd, waarbij naar het geheel van het bedrijf moet worden gekeken ook als het bedrijf deels in het plangebied ligt. Er wordt een volledige schadeloosstelling betaald, gebaseerd op een agrarische waarde. Er is geen effect op de waterhuishouding in de omgeving van OostvaardersWold en daarmee geen effect op de opbrengst van landbouwgewassen. Er is een zeer kleine kans op wildschade, veterinaire ziekten, gewasziekten en onkruiddruk. De kans is nog verder beperkt door de inrichtingsmaatregelen aan met name de randen van het gebied door het opnemen van een overgangszone. De bereikbaarheid van de bedrijven is wel gewaarborgd, maar is iets minder goed dan in de huidige situatie. De ontwikkeling biedt kansen voor groenblauwe diensten en voor het kiekendievenfoerageergebied voor particulier natuurbeheer. Er worden geen negatieve effecten voor de opbrengst van windturbines in de omgeving van het plangebied verwacht.

Tijdens de inzageperiode voor de planMER en structuurvisie zijn voor boeren die hun bedrijf hebben rondom het plangebied van het OostvaardersWold informatiebijeenkomsten gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten bleek dat er op een aantal punten onduidelijkheid bestond. Er waren vragen omtrent de bereikbaarheid van de agrarische bedrijven, daarom is besloten verschillende varianten voor de ontsluiting deel uit te laten maken van het besluitMER. Mogelijke opbrengstderving voor windturbines is inzichtelijk gemaakt door een risicoanalyse planschade en nadeelcompensatie uit te voeren. In algemene zin zijn er geen negatieve effecten voor de opbrengsten van de windturbines in de omgeving van het plangebied. Mocht in incidentele gevallen wel schade worden ondervonden, dan kan aanspraak worden gedaan op de provinciale regeling voor schadevergoeding.

De effecten van het watersysteem op de omgeving, de onkruiddruk en de risico's voor de verspreiding van dierziekten zijn in de toelichting op de planMER nader onderbouwd en in de besluitMER betrokken. Door het vormgeven van een overgangszone met een breedte van tenminste 50 m worden de effecten op de omgeving geminimaliseerd.

3.10 Compensatie

Met het vaststellen van het inpassingsplan wordt binnen OostvaardersWold ruimte gecreëerd voor natuur-, water- en recreatieopgaven. Binnen het plangebied van OostvaardersWold is daarmee ruimte voor compensatieopgaven van projecten elders. Er is ruimte voor reeds aangegane verplichtingen voor de EHS, kiekendief en bos én toekomstige compensatieopgaven. Met de aanleg van OostvaardersWold dient de provinciale EHS-kaart te worden aangepast. Herbegrenzing van de EHS wordt in de EHS-kaart vastgelegd. Met een openbaar besluitvormingstraject wordt formeel invulling gegeven aan de compensatieverplichting. Analoog aan de systematiek van de EHS-begrenzing, wordt voor OostvaardersWold ook de aangegane verplichtingen inzake kiekendiefcompensatie en bos op kaart aangegeven. Dit betreft verplichtingen die naar verwachting in 2010 ook daadwerkelijk worden vastgelegd in een overeenkomst met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat voor wat betreft compensatie voor de A6 en met Staatsbosbeheer voor wat betreft de compensatieopgave van Almere.

EHS

Voor OostvaardersWold geldt dat in principe het gehele plangebied als EHS kan worden aangemerkt, met uitzondering van de bestaande en de te verleggen infrastructuur en de wijzigingsgebieden waarbinnen de primaire poorten gerealiseerd gaan worden. In het OostvaardersWold dient in ieder geval 1.434 ha EHS begrensd te zijn. Deze 1.434 ha is opgebouwd uit: 1.125 ha als essentieel onderdeel van de Nationale EHS, 133 ha compensatie van de aantasting van de EHS als gevolg van verbreding van de A6, in het plangebied 172,5 ha reeds bestaande EHS en 3,3 ha herbestemming als gevolg van de omlegging van de Bosruiterweg. De locatie van de EHS-begrenzing ter grootte van 1.434 ha staat op de EHS-kaart aangegeven.

Figuur 3.6 Begrenzing EHS (licht groen)

Kiekendieffoerageergebied

Op basis van ecologische studies is aangenomen dat de vliegafstand van foeragerende (blauwe en bruine) kiekendieven maximaal 8 km bedraagt. Dat betekent dat alleen het noordoostelijk deel van het plangebied OostvaardersWold voldoet. In het landschap vermijden kiekendieven opgaande structuren als gebouwen en bos(randen). Tevens blijkt dat kiekendieven wegblijven van mensen in het landschap met een geschatte afstand van minimaal 50 m. Geconstateerd kan worden dat de doennatuur niet goed functioneert als kiekendieffoerageergebied. Gelet op voorgaande is de realisatie van kiekendieffoerageergebied in beginsel slechts mogelijk in de kijk- en zwerfnatuur in het noordelijke deel van het OostvaardersWold, uitgezonderd de aan te leggen infrastructuur en waterstrengen. Door deskundigen is berekend dat gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor bruine en blauwe kiekendief in de Oostvaardersplassen ten behoeve van diverse ruimtelijke ontwikkelingen in het verleden de gemeente Almere een compensatieopgave heeft die overeenkomt met 150 ha optimaal foerageergebied. Deze compensatieopgave is door de gemeente Almere overgedragen op Staatsbosbeheer. Van deze opgave van 150 ha realiseert Staatsbosbeheer 115 ha optimaal foerageergebied binnen OostvaardersWold.

De locatie van deze compensatie kiekendieffoerageergebied ter grootte van 115 ha is op de kiekendieffoerageergebiedkaart aangegeven.

Figuur 3.7 Kiekendieffoerageergebied (gearceerd)

Bos

Met name ten zuiden van de Vogelweg zullen nieuwe bosgebieden worden aangelegd. Ook in de zone met 'doenatuur' is bos gepland. De gemeente Almere heeft reeds een bestaande opgave boscompensatie. De gemeente Almere heeft met Staatsbosbeheer afgesproken dat deze opgave door Staatsbosbeheer wordt gecompenseerd. Met een eerdere opgave van Staatsbosbeheer komt het totaal te compenseren bos op 110 ha. Deze opgave boscompensatie zal binnen het plangebied van OostvaardersWold worden gerealiseerd. Voor de compensatie als gevolg van de verbreding van de A6 is in het OostvaardersWold voor het Ministerie van Verkeer en Waterstaat een gebied van 72 ha bos voorzien. Hiertoe wordt naar verwachting in 2010 een overeenkomst gesloten met de minister om deze compensatie in OostvaardersWold te realiseren. Indien deze overeenkomst niet worden gesloten, dan zal de begrenzing hierop worden aangepast.

Hiermee komt het totaal te compenseren bos als gevolg van opgaven buiten het plangebied op dit moment uit op 182 ha. Deze boscompensatie is op de boskaart aangegeven.

Figuur 3.8 Boscompensatie (donkergroen)

Procedure tot vaststelling

Provinciale Staten zullen de 1.434 ha EHS binnen OostvaardersWold op een schaal van 1:10.000 begrenzen. Tevens zal op kaart de begrenzing van kiekendieffoerageergebied en bos worden vastgelegd. Hiervoor wordt een openbaar besluitvormingstraject gevolgd. Deze procedure loopt parallel aan de procedure voor het inpassingsplan.

Indien er later extra compensatie EHS, kiekendief en bos in het OostvaardersWold moet worden gecompenseerd, zal de begrenzing hierop worden aangepast. Ook als verplichtingen uiteindelijk niet contractueel worden overeengekomen, wordt de begrenzing hierop aangepast.

3.11 Invloed op regionale economie

Het OostvaardersWold levert een impuls op voor de toeristisch recreatieve sector. Het bedrijfsleven (horeca, campings en dergelijke) zal mogelijk veel interesse hebben om zich te vestigen en/of activiteiten te ontplooiën in of nabij het OostvaardersWold. Dit leidt op termijn tot een toename van het aantal banen in toeristisch-recreatieve branches. Indirecte economische effecten zijn te verwachten door een beter imago; de woon- en werkomgeving in Zuidelijk Flevoland wordt aantrekkelijker, waardoor meer bedrijven en mensen zich hier zullen vestigen. In 2009 is nader onderzoek verricht naar economisch perspectief van het OostvaardersWold¹. In het onderzoek blijkt dat de baten aanzienlijk kunnen zijn. Daarnaast heeft Atelier Tordoir in mei 2010 voor de omgeving van Oostvaardersland een visie op de economische ontwikkeling opgesteld. Deze visie/ontwikkelingsrichting stelt onder andere de realisatie van een cluster van internationale natuurgerelateerde topattracties (inclusief horeca en retail) voor. Deze attracties worden buiten het plangebied van OostvaardersWold voorzien. De door Atelier Tordoir opgesteld visie heeft overigens een veel ruimere tijdsfasering dan waarin dit Inpassingsplan voorziet en haakt in op de ontwikkeling voor Zuidelijk Flevoland.

Het OostvaardersWold moet een gebied worden met een unieke uitstraling, waarin het ervaren van edelherten, wellicht van andere grote grazers en vogels het Unique Selling Point (USP) vormt. 'Beleef de Wildernis' vormt de kern van het USP. Het USP betreft de toevoeging aan recreatiemogelijkheden op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling van het OostvaardersWold goed is voor de regionale economie en de werkgelegenheid. Het OostvaardersWold zelf levert tijdelijke werkgelegenheid in de aanlegfase en na realisatie blijvende werkgelegenheid op.

3.12 Structuurvisie, inpassingsplan en natuurbeheerplan

De structuurvisie met bijbehorend planMER geeft een duidelijk beeld hoe de inrichting van OostvaardersWold er uit komt te zien en wat de mogelijke milieueffecten van een dergelijk natuur- en recreatiegebied zijn. Het kaartbeeld van de structuurvisie is wat dat betreft veel beeldender dan de plankaart van het inpassingsplan. Het inpassingsplan is in die zin slechts een vertaling van de structuurvisie naar bestemmingen en bijbehorende regels. Alleen de ruimtelijk relevante elementen worden vastgelegd op de plankaart en in de planregels. Er wordt gezorgd voor voldoende flexibiliteit om tijdens de inrichtingsfase waar dit noodzakelijk is, beperkt te kunnen afwijken van het plan. Zo wordt niet het natuurdoeltype per deelgebied in de planregels vastgelegd of de exacte locatie van waterpartijen, deze krijgen overigens wel een plek in het provinciaal natuurbeheerplan (Natuurbeheerplan 2011, provincie Flevoland, april 2010). Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat ruimtelijk relevante elementen voor de omgeving, zoals de randen van het gebied door het gebied, in het inpassingsplan wel gedetailleerd zijn geregeld. Dit betreft de onder meer de situatie rond de verlegde Ibisweg, Trekweg, Scholleveerweg, de eco- en recreantenpassages en de inrichting van de randen van het gebied.

Het OostvaardersWold leidt tot een nadere invulling van de begrenzing van de EHS. De begrenzing van de EHS vindt plaats door een apart besluit van de provincie en maakt geen onderdeel uit van dit inpassingsplan.

3.13 Conclusie

De ontwikkeling past binnen het ruimtelijk beleid van Rijk, provincie, betrokken gemeenten en Waterschap. Uit de onderzoeken blijkt dat de doelstellingen van het project behaald kunnen worden en sprake is van beperkte (negatieve) effecten op de omgeving. Het project levert een positieve bijdrage aan de regionale economie en is financieel uitvoerbaar. De structuurvisie, het inpassingsplan en natuurbeheerplan geven duidelijkheid over de ruimtelijke uitstraling. Alles overziend is sprake van een ontwikkeling die past binnen een goede ruimtelijke ordening.

Hoofdstuk 4 Juridische planbeschrijving

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt de bestemmingsregeling, bestaande uit de verbeelding en de planregels, nader toegelicht. Het voorliggende inpassingsplan voorziet in de ontwikkeling van een natuurgebied. De bestemmingen zijn voorzien van bouwregels. Naast de hoofdbestemming zijn er dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen opgenomen om specifieke regelgeving of nadere afwegingen op te nemen. Dit is met name aan de orde bij de bescherming van leidingen en archeologische waarden en binnen de bestemming 'Natuur' ter plaatse van de overgangszones naar de direct aangrenzende gronden.

4.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In dit artikel worden de begrippen gedefinieerd, die in de regels worden gehanteerd voor zover deze begrippen van het normale spraakgebruik afwijken of een specifiek juridische betekenis hebben. Bij de toetsing aan het bestemmingsplan zal moeten worden uitgegaan van de in dit artikel aan de betreffende begrippen toegekende betekenis.

Artikel 2 Wijze van meten

Het onderhavige artikel geeft aan hoe hoogtematen en andere maten die bij het bouwen in acht genomen dienen te worden, worden gemeten.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Natuur

De bestemming Natuur regelt het behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige natuur- en landschapswaarden, het water en het extensief dagrecreatief (mede)gebruik. De (interne) wateropgave, de compensatie voor het EHS, voor foerageergebied van kiekendieven en de boscompensatie wordt mogelijk in het OostvaardersWold. Door de omzetting van de functie landbouw in natuur wordt de interne opgave van 340 ha water opgelost.

Binnen de bestemming Natuur vallen tevens alle watergangen, niet zijnde bestaande te handhaven hoofdwatergangen. Extensief dagrecreatief (mede)gebruik is toegestaan. Voor waterpartijen met een belangrijke waterhuishoudingsfunctie bestaat de mogelijkheid om via een wijzigingsbevoegdheid de functie te wijzigen in 'water'. Dit geldt voor de tochten die in de overgangszones worden gerealiseerd.

Ten behoeve van de extensieve dagrecreatie is bij recht de bouw van maximaal 10 uitkijktorens toegestaan. Door middel van ontheffing kunnen nog maximaal 10 extra uitkijktorens worden gerealiseerd.

Binnen het gebied zijn bij recht maximaal twee beheergebouwen en twee dienstwoningen toegestaan binnen bestaande bebouwing. Door middel van ontheffing kunnen nog twee extra beheergebouwen, niet zijnde dienstwoningen, worden gerealiseerd in bestaande bebouwing.

Ter plaatse van de betreffende aanduidingen zijn de overgangszones, bruggen voor gemotoriseerd verkeer, fiets- en voetgangersbruggen, ecopassages, primaire toegangspoorten en een secundaire toegangspoort toegestaan. De bouwhoogte van ecopassages en bruggen zijn op de plankaart weergegeven en de minimale en/of maximale breedte is in de planregels opgenomen.

Er is een tweetal zones met bijbehorende wijzigingsbevoegdheden opgenomen om meer dagrecreatieve voorzieningen te realiseren zoals lichte horeca, een educatiecentrum, kano- en fietsverhuur en dergelijke. Via de wijzigingsbevoegdheid zijn ook extra gebouwen ten dienste van de dagrecreatie mogelijk. Deze wijzigingsbevoegdheden zijn voorzien bij de primaire poorten. De hoofdtoegangspoort is voorzien bij de Vogelweg, daarom is daar een groter aantal parkeerplaatsen toegestaan.

Bij de primaire poort aan de Vogelweg zijn maximaal 250 parkeerplaatsen toegestaan, welk aantal door middel van een wijzigingsbevoegdheid kan worden verhoogd tot 500.

Bij de primaire poort aan de Ibisweg zijn maximaal 125 parkeerplaatsen toegestaan, welk aantal door middel van een wijzigingsbevoegdheid kan worden verhoogd tot 250.

De wijzigingsbevoegdheid is neergelegd bij burgemeester en wethouders maar omtrent het gebruik van de wijzigingsbevoegdheid moet advies worden ingewonnen bij de provincie.

Er geldt een aanlegvergunningstelsel voor onder meer het aanleggen, verbreden of verharderen van wegen, paden en parkeergelegenheden, kappen of aanbrengen van beplanting en het vergraven en ophogen van gronden. Dit stelsel is pas van toepassing nadat het OostvaardersWold (naar verwachting) in 2014 is gerealiseerd. Aangezien de aanvraag van vergunningen waarschijnlijk pas aan de orde zal zijn nadat het beheer van het gebied is overgedragen aan Staatsbosbeheer en de betreffende gemeenten, kan de aanlegvergunning worden verleend door burgemeester en wethouders. Op dat moment is er sprake van een natuurbeheerplan dat de provincie zal vaststellen voor het natuurgebied. Verzoeken om een aanlegvergunning zullen (mede) aan dit natuurbeheerplan moeten worden getoetst. Uit dit natuurbeheerplan zal ook blijken of kappen of aanplanten valt onder normaal beheer en onderhoud, waar geen aanlegvergunning voor nodig is, of werkzaamheden waar wel een aanlegvergunning voor nodig is.

Artikel 4 Verkeer

In het plan is voor het gemotoriseerde verkeer de bestemming Verkeer opgenomen. De maatgeving van de verkeersbestemming is afgestemd op 2 keer 1 rijstrook voor nieuwe wegen en op de bestaande maatvoering bij bestaande wegen. Binnen de bestemming verkeer zijn wegen met bijbehorende voorzieningen toegestaan maar ook groen en water. Binnen de bestemming kan zo ook worden voorzien in landschappelijke inpassing van wegen. Bij de verkeersbestemming voor de A6 is rekening gehouden met de mogelijke verbreding van de A6 ter hoogte van het plangebied en de omlegging van de Ibisweg. De besluitvorming over de verbreding is overigens geen onderdeel van de besluitvorming over dit inpassingsplan.

Er is een wijzigingsbevoegdheid van Verkeer naar Natuur opgenomen zodat die gronden die niet noodzakelijk zijn voor de verlegde Ibisweg, Adelaarsweg en verbreding van de A6 een natuurbestemming kunnen krijgen.

Artikel 5 Verkeer - Railverkeer

Het gedeelte van de spoorwegverbinding Almere-Lelystad, liggende in het plangebied, is voorzien van de bestemming Verkeer - Railverkeer. Naast de spoorweg vallen ook de bijbehorende bermen, taluds, overgangen en geluidswerende voorzieningen onder deze bestemming. Ter plaatse van het ecoduct zijn uitkijktorens toegestaan.

Artikel 6 Water

Deze bestemming is gegeven aan de Hoge en Lage Vaart en de Groene Woudse tocht. Andere in het plangebied aanwezige watergangen zijn niet apart bestemd, maar vallen binnen de bestemming Natuur. Aan de rand van het gebied is een hoofdwatgang voorzien, die wordt aangesloten op het watersysteem van het agrarisch gebied. Deze hoofdwatgang is opgenomen in het profiel van de overgangszone. Deze kunnen met toepassing van een wijzigingsbevoegdheid worden bestemd als Water.

Artikel 7 Waterwinning

De in het plangebied aanwezige drinkwaterwinning is bestemd als Waterwinning. De bestemming is opgenomen, aangezien het hier een specifieke activiteit betreft die geen onderdeel uitmaakt van de bestemming Natuur, maar die wel in dit gebied toelaatbaar wordt geacht. Voor gebouwen geldt een maximale bouwhoogte van 9 m. Voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt een maximale bouwhoogte van 10 m. Binnen deze bestemming zijn maximaal 2 dienstwoningen toegestaan.

Artikelen 8 t/m 11 Leidingen

De planologisch relevante leidingen zijn in deze dubbelbestemmingen als zodanig bestemd. Bouwen ten behoeve van samenvallende bestemmingen is alleen na ontheffing toegestaan. Alvorens burgemeester en wethouders over een verzoek om ontheffing beslissen, winnen zij schriftelijk advies in bij de desbetreffende leidingbeheerder. Ter bescherming van aanwezige leidingen zijn aanlegregels opgenomen. Een aanlegvergunning is niet nodig als al een ontgrondingenvergunning nodig is voor de werkzaamheden.

Artikel 12 en 13 Waarde – Archeologie 1 en 2

De dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1 en Waarde - Archeologie 2 gelden respectievelijk voor gebieden met hoge verwachtingswaarden en met gematigde verwachtingswaarden. Voor de regeling is aangesloten bij de modelregels van de gemeente Zeewolde, deze zijn toegesneden op de situatie voor aanleg van het OostvaardersWold. Bij de afweging over de te nemen maatregelen om eventueel aangetroffen archeologische waarden te beschermen, dient er voor te worden gezorgd dat de realisatie van de essentiële elementen die nodig zijn voor het functioneren van de groenblauwe zone zelf en voor het functioneren van de zone in zijn omgeving, doorgang kunnen vinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de inrichting van de overgangszone, doorgaande wegen en de leidingen.

Voor de twee bestemmingen geldt dat ten behoeve van andere bestemmingen enkel gebouwd mag worden als een rapport is overlegd waaruit blijkt dat de waarden niet onevenredig worden geschaad. Burgemeester en wethouders kunnen aan de bouwvergunning eisen verbinden om aantasting van waarden te voorkomen. Voor Waarde - Archeologie 1 en 2 worden geen eisen gesteld indien sprake is van respectievelijk een oppervlak van minder dan 500 m² en minder dan 1,5 ha. Verder geldt voor beide bestemmingen een aanlegvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden. Voor Waarde - Archeologie 1 en 2 geldt de verplichting van een aanlegvergunning niet bij werkzaamheden op een kleiner oppervlak dan respectievelijk 500 m² en 1,5 ha. Een aanlegvergunning is niet nodig als al een ontgrondingsvergunning nodig is voor werkzaamheden.

Voor de in het gebied aangetroffen scheepswrakken is een aanduiding opgenomen waarmee bebouwing ten behoeve van de medebestemming wordt uitgesloten en de aanwezige archeologische waarden worden beschermd.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 14 Algemene bouwregels

De op de verbeelding aangegeven bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mogen worden overschreden met kleine bouwdelen. In dit artikel is geregeld hoe groot de overschrijding mag zijn en onder welke voorwaarden.

Artikel 15 Algemene aanduidingsregels

Dit artikel is van toepassing op gronden waarvan de realisatie van de bestemming in de naaste toekomst gewenst is. Het effect van een aanwijzing ex artikel 3.4 van de Wro is dat een onverhoopt benodigde onteigening versneld plaats kan vinden.

Artikel 16 Algemene ontheffingsregels

Voor ondergeschikte afwijkingen van het inpassingsplan is een algemene ontheffingsbevoegdheid opgenomen. De onderhavige regeling voorziet in verband met de gewenste duidelijkheid, in een objectieve begrenzing van het toepassingsbereik van de ontheffing.

Artikel 17 Algemene wijzigingsregels

In dit artikel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen ten behoeve van kleine overschrijdingen van de bestemmingsgrenzen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 18 Overgangsrecht

Overgangsrecht bouwwerken

Het overgangsrecht ten aanzien van bouwen is neergelegd in artikel 18 lid 1. Uitbreiding van de bebouwing die onder het overgangsrecht valt is slechts mogelijk met ontheffing van burgemeester en wethouders.

Overgangsrecht gebruik

Lid 18.2 betreft de overgangsbepaling met betrekking tot gebruik van onbebouwde gronden en bouwwerken voor zover dat gebruik afwijkt van het bestemmingsplan op het moment dat dit rechtskracht verkrijgt.

Artikel 19 Slotregel

Dit artikel geeft aan onder welke naam dit plan kan worden aangehaald.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Inspraak en overleg/zienswijzen

Als onderdeel van het planproces heeft over de uitgangspuntennotitie voor dit inpassingsplan inspraak plaatsgevonden. Ook is deze notitie in het kader van het artikel 3.1.1 Bro-overleg besproken met betrokken overheden en organisaties. Dit geldt ook voor de startnotitie voor het besluitMER. De resultaten van dit inspraak en overleg zijn terug te vinden in de antwoordnota van de vooroverleg en inspraakreacties (zie bijlage 2).

In de volgende fase van het planproces wordt een ontwerp-inpassingsplan ter inzage gelegd. Een ieder heeft dan de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen.

5.2 Financiële uitvoerbaarheid

Kostendragers

Het inpassingsplan is ontwikkelingsgericht. De ontwikkelingen zijn gericht op bescherming, herstel en ontwikkeling van de natuur, water en recreatieve kwaliteiten van het plangebied. De uitvoerbaarheid van deze ontwikkelingen hangt nauw samen met de gelden die voor genoemde ontwikkelingen beschikbaar zijn.

De financiële haalbaarheid van de uitvoering van dit inpassingsplan wordt gewaarborgd door een aantal partijen. Het ministerie van LNV is verantwoordelijk voor het realiseren van de robuuste verbindingzone met een omvang van 1.125 ha, zoals schriftelijk vastgelegd in de brieven van 10 en 16 september 2008. Op 18 december 2009 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen een aantal partijen. Deze partijen (het waterschap Zuiderzeeland, de gemeenten Zeewolde en Lelystad, Staatsbosbeheer en provincie Flevoland) hebben met deze overeenkomst afspraken gemaakt, die de realisatie van het OostvaardersWold mogelijk maken. Het gaat onder meer om afspraken over de rollen van de diverse partijen in het vervolgtraject en de financiën. Er is een raming van alle kosten voor verwerving en realisatie van de groenblauwe zone opgesteld. Deze raming vormt de basis voor de financiële afspraken in de samenwerkingsovereenkomst en is bij het ontwerp-inpassingsplan nader gespecificeerd op het niveau van voorlopig ontwerp en voorzien van een prijsactualisatie en risico-inschatting. Direct na de vaststelling van het inpassingsplan wordt de besteksraming uitgewerkt op basis waarvan werkzaamheden worden aanbesteed.

Uitgangspunt voor de samenwerkingsovereenkomst is dat de partij die verantwoordelijk is voor een bepaalde opgave in het gebied, zich inspant om de bijbehorende financiële middelen beschikbaar te stellen.

Op basis van de gemaakte afspraken zijn de volgende richtinggevende uitspraken af te leiden:

- het Ministerie van LNV is financieel verantwoordelijk voor de realisatie (verwerving, inrichting en beheer) van de robuuste verbindingszone (omvang 1.125 ha), inclusief alle voorzieningen ten behoeve van de verbinding voor grote grazers;
- de gemeente Almere is primair financieel verantwoordelijk voor de compensatieopgave (compensatie foerageergebied voor kiekendieven, bos en EHS compensatie) voor verstedelijking: Het effectueren van de compensatieopgave van de gemeente Almere is reeds deels contractueel overgedragen aan Staatsbosbeheer;
- de recreatiebijdrage van Almere is afhankelijk van besluitvorming over de Schaalsprong Almere;
- het waterschap Zuiderzeeland draagt financieel bij aan peilregulerende kunstwerken, aankoop van gronden en duurzame afwerking van oevers;
- de provincie Flevoland is als gebiedsregisseur financieel verantwoordelijk voor het scheppen van de randvoorwaarden om te komen tot een integrale gebiedsontwikkeling;
- de provincie Flevoland is verantwoordelijk voor de realisatie van de binnen het plangebied te realiseren fietspaden en bijbehorende kunstwerken;
- de gemeente Lelystad is financieel verantwoordelijk voor de compensatieopgave (compensatie foerageergebied voor kiekendieven) voor verstedelijking;
- de gemeente Zeewolde is, wanneer zij overgaat tot het realiseren van nieuwe functies binnen de EHS in het Horsterwold, verantwoordelijk is voor de daartoe noodzakelijke compensatieopgave.

Met deze partijen wordt in 2010, volgend op de samenwerkingsovereenkomst, een realisatieovereenkomst gesloten waarin op gedetailleerder niveau de afspraken met deze partijen worden uitgewerkt. De uitwerking van deze afspraken passen in het raamwerk van de samenwerkingsovereenkomst en structuurvisie. De nadere afspraken worden gemaakt over kosten en eventuele kostenoverschrijdingen, vastleggen van de uitvoeringsstrategie, het toedelen van verantwoordelijkheden en opgaven tijdens en na de realisatiefase.

Naast genoemde partijen wordt in het kader van de verbreding van de A6 EHS gecompenseerd binnen het plangebied van OostvaardersWold met een totale oppervlakte van 133 ha. Deze compensatie komt voor rekening van Rijkswaterstaat. Met het ministerie van Verkeer en Waterstaat wordt hiervoor naar verwachting in 2010 een overeenkomst gesloten waarin de (financiële) verplichtingen zijn vastgelegd.

De genoemde partijen zijn primair verantwoordelijk voor het grootste gedeelte van de totale opgave. Daarnaast worden overeenkomsten gesloten met partijen om natuurcompensatie binnen het plangebied van OostvaardersWold te realiseren. Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat er geen reden is om aan te nemen dat de realisatie van de groenblauwe zone niet economisch uitvoerbaar zou zijn.

Kosten

De kostenraming van het project OostvaardersWold is in stappen geactualiseerd. In de kostenraming van het OostvaardersWold is rekening gehouden met mogelijke onzekerheden, steeds behorend bij het stadium van het ontwerpproces. Voor een heldere opbouw is gebruik gemaakt van de zogenaamde Standaard Systematiek Kostenramingen. Hierbinnen is onderscheid gemaakt in een objectgebonden en projectgebonden onvoorziene risico's. Daarnaast zijn enkele projectgebonden risico's separaat opgenomen, gebaseerd op een kwalitatieve inschatting en gecorrigeerd voor de kans van optreden.

De totale projectkosten van de realisatie van de groenblauwe zone OostvaardersWold bedragen circa € 400 miljoen. De dekking van deze kosten vindt grotendeels plaats uit bijdragen van de ondertekenaars van de samenwerkingsovereenkomst en LNV (circa € 350 miljoen), Rijkswaterstaat (circa € 20 miljoen) en nader vast te leggen afspraken met andere partijen met compensatieverplichtingen (circa € 30 miljoen). De grootste kostenposten in de investeringskosten zijn de grondverwerving, de ecoducten en het grondverzet.

Als het gaat om de inrichting van het gebied vormen de ecoducten een belangrijke kostenpost, met name door het aantal: over de spoorlijn, A6, Vogelweg, Gooiseweg, Hoge en Lage Vaart. Ook het grondverzet is een belangrijke kostenfactor. Om de waterrijke structuur te realiseren, zal circa zes miljoen kubieke meter grond worden afgegraven. Uitgangspunt is dat deze grond volledig wordt hergebruikt binnen het gebied, ten behoeve van te realiseren kaden, waterkeringen, taluds van ecoducten en glooiingen in het terrein. Ten opzichte van voornoemde kostenposten vormen de overige inrichtingskosten, waaronder de realisatie van groenstructuren, het aanleggen van wegen en paden en het realiseren van kleine kunstwerken als bruggen en duikers, relatief kleine kostenposten.

Grondverwerving

De Grondverwerving voor het OostvaardersWold is gestart in 2006. De provincie is vanaf dat moment in gesprek gegaan met boeren welke zich vrijwillig meldden om aangekocht te worden. Na vaststelling van de structuurvisie voor het OostvaardersWold is in 2010 een omslag gemaakt naar actieve verwerving. Hierbij neemt de provincie zelf het initiatief om in gesprek te gaan met alle (grond)eigenaren en zakelijk gerechtigden met het voorstel om een minnelijk verwervingstraject aan te gaan. Nog steeds is er sprake van vrijwilligheid maar in tegenstelling tot de voorgaande periode wordt het initiatief niet alleen overgelaten aan de (grond)eigenaren en zakelijk gerechtigden zelf. Deze gesprekken zijn in 2010 opgestart en zullen doorlopen in 2011.

In deze gesprekken wordt maximaal ingezet op minnelijke verwerving en overeenstemming. Daarbij is, om de impact voor de vertrekkende bedrijven zoveel mogelijk te beperken, alsmede om te bereiken dat de doelstellingen van de verwerving worden gehaald, besloten om intensief in te zetten om de betrokken bedrijven van aanbiedingen te voorzien van mogelijke ruilbedrijven binnen de regio. De meeste bedrijven willen namelijk zo mogelijk binnen Flevoland een hervestigingsplaats vinden. Het overleg en het zoeken vereist de komende periode intensief overleg en samenwerking met de vertrekkende boeren om het juiste bedrijf te kunnen vinden. De provincie faciliteert maximaal bij het realiseren van bedrijfsverplaatsingen en spant zich samen met de betrokken gemeenten in om de vergunningtrajecten zoveel mogelijk te stroomlijnen en te optimaliseren.

Door de provincie is besloten om na uiterste inspanning het instrument onteigening in te zetten. Hierdoor is het mogelijk geworden, dat de vergoedingen welke worden betaald bestaan uit een volledige schadeloosstelling, gebaseerd op agrarische waarde en gebaseerd op de regels die daartoe in de Onteigeningswet zijn gesteld. Alle belanghebbenden binnen het gebied worden hierdoor gelijkwaardig behandeld wat betreft de schadeloosstellingsmethodiek. Dit geeft een maximale rechtsgelijkheid en rechtszekerheid voor de betrokken bedrijven welke binnen het plangebied zijn gelegen en het plangebied moeten verlaten.

Minister Verburg heeft op 12 augustus 2008 naar aanleiding van kamervragen geschreven: 'De realisatie van de EHS, ook voor het deel gelegen in de groenblauwe zone

OostvaardersWold, vindt in beginsel plaats op basis van vrijwilligheid. Echter de provincie, verantwoordelijk voor de uitvoering, zal in uiterste geval de instrumenten voor onteigening inzetten. Dit is conform het rijksbeleid.'

Exploitatieplan

Het inpassingsplan OostvaardersWold is weliswaar een ontwikkelingsgericht inpassingsplan, maar dit plan maakt geen bouwplannen mogelijk als bedoeld artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening. Ook het bepalen van een tijdvak, fasering of het stellen van nadere eisen is niet aan de orde. Het vaststellen van een exploitatieplan is daarmee niet nodig.

Opbrengsten

Met de realisatie van het OostvaardersWold en in groter verband het Oostvaardersland, ontstaat een gebied van 15.000 ha dat de volgende bijzondere eigenschappen heeft:

- het betreft een grotendeels uniek natuurgebied van internationale allure;
- het natuurgebied ligt dichtbij de metropoolregio Amsterdam, een gebied met 2,5 miljoen inwoners;
- er is in de directe omgeving van het natuurgebied sprake van een groot reservoir aan ontwikkelingsmogelijkheden.

Het onderzoeksrapport van Atelier Tordoir geeft een analyse en een visie met betrekking tot kansen voor de economie en werkgelegenheid voor Zuidelijk Flevoland. De ontwikkeltermijn die in deze visie wordt gehanteerd is langer dan van dit inpassingsplan. Het doorrekenen van de toekomstige visie levert de volgende schatting op:

De aanleg

De aanleg van het OostvaardersWold geeft een directe impuls aan de bouwsector. In de periode 2011- 2014 wordt voor € 200 miljoen geïnvesteerd in opdrachten voor planvorming, weg- en waterbouw, grondverzet en gebiedsinrichting. Hiermee zijn 1200 mensjaren aan werk gemoeid in deze periode.

Hoogwaardig vestigingsklimaat voor bedrijven (ontwikkelingsperiode 30 jaar)

De realisatie van het OostvaardersWold levert voor de provincie Flevoland een meer aantrekkelijk vestigingsklimaat voor de zakelijke dienstverlening, onderwijs, onderzoekcentra, congresfaciliteiten, culturele centra, wellness resorts en zorgcentra. Er kunnen 13.000 nieuwe banen in de omgeving ontstaan, waarvan 5.000 als gevolg van de nieuwe natuur.

De toeristisch recreatieve sector (ontwikkelingsperiode 20 jaar)

Voor de recreatiesector kan met een potentieel van 2 miljoen bezoekers een structureel werkgelegenheidseffect van 1.200 nieuwe banen in de directe en indirecte sfeer gerealiseerd.

5.3 Beheer

Met alle gebiedspartners wordt in 2010 een realisatieovereenkomst gesloten waarin de (beheer-) taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd. Tijdens de realisatie van het OostvaardersWold zal de rolverdeling tussen partijen geleidelijk verschuiven.

De rol van provincie wordt minder belangrijk en de rol van de beheerders zal geleidelijk toenemen. Het beheer van het gebied valt onder de verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer, de randtochten vallen onder het beheer van het Waterschap. Het beheer van de wegen, fietspaden en ecodeucten vallen onder de verantwoordelijkheid van verschillende overheden, de beheertaak per infraonderdeel wordt in 2010 met de respectievelijke overheid vastgelegd.

Hoofdstuk 6 Onderzoeksresultaten

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de voor dit inpassingsplan relevante milieuaspecten beschreven. Dit hoofdstuk bevat de uitkomsten van de (technische) onderzoeken met conclusies. In elke paragraaf komt achtereenvolgens een korte beschrijving van de beoogde ontwikkeling aan de orde in relatie tot het betreffende milieuaspect. Vervolgens wordt de conclusie van het onderzoek vermeld en de aanvaardbaarheid van het plan, gelet op de uitkomsten van dit onderzoek en de normstelling en het beleid. De aspecten water en ecologie zijn de meest maatgevende milieuaspecten bij de ontwikkeling van OostvaardersWold.

Aan het inpassingsplan is een besluitmilieu-effectrapport (besluitMER) verbonden. Dit besluitMER vormt in dit geval een belangrijke bron van informatie over de relevante milieuaspecten. In de navolgende paragrafen is op basis van het besluitMER² beschreven wat de mogelijke gevolgen van de herinrichting van het landelijk gebied zijn en welke maatregelen genomen kunnen worden om negatieve effecten te voorkomen, te beperken dan wel te compenseren en om positieve effecten te versterken. Voor een volledige beschrijving en achterliggende onderzoeken wordt verwezen naar het besluitMER.

6.2 BesluitMER en planMER

Toetsingskader

De Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994 (Besluit m.e.r.) maken onderscheid in:

- een mer-plicht voor plannen (planmer);
- een mer-(beoordelings)plicht voor projecten (besluitmer).

Het doel van de milieueffectrapportages (planMER en besluitmer) is ervoor te zorgen dat milieuaspecten volwaardig worden meegenomen in de besluitvorming. Een milieueffectrapportage staat niet op zichzelf, maar is een hulpmiddel bij de besluitvorming van de overheid over een plan of een project.

In het onderhavig provinciaal inpassingsplan wordt een besluitmer-plichtige activiteit mogelijk gemaakt, te weten een functiewijziging van het landelijk gebied met een oppervlakte van meer dan 250 ha. De besluitmer-procedure is gekoppeld aan het inpassingsplan. Ten behoeve van de planontwikkeling OostvaardersWold is al eerder een structuurvisie opgesteld. Aan deze structuurvisie is een planMER³ gekoppeld.

Resultaten BesluitMER

In geval van OostvaardersWold is een planMER opgesteld voor de structuurvisie. In de

structuurvisie is op een gedetailleerd niveau de inrichting van OostvaardersWold beschreven. Het planMER is een uitgebreid en diepgaand onderzoek naar mogelijke inrichtingsalternatieven.

Het besluitMER neemt het voorkeursalternatief uit het planMER als basis, het voorkeursalternatief gaat uit van zwerfnatuur, met daarbij elementen van doenatuur. Er worden geen locatiealternatieven meer onderzocht. Ook bestaan er voor het OostvaardersWold geen inrichtingsalternatieven meer die op vergelijkbare wijze als het voorkeursalternatief invulling geven aan de doelstellingen en evenveel rekening houden met de bestaande waarden. Het voorkeursalternatief betreft tevens het Meest Milieuvriendelijk Alternatief.

Het besluitMER (zie bijlage 3) geeft inzicht in de mate waarop de doelstellingen voor OostvaardersWold bereikt worden en inzicht in de milieueffecten van het voorkeursalternatief. Hiervoor worden de resultaten uit het planMER gebruikt. Na vaststelling van de structuurvisie zijn enkele wijzigingen doorgevoerd zoals de drie oplossingsvarianten voor afsluiting van de Schollewaardweg en een ecopassage over het spoor in plaats van onder het spoor. Ten slotte zijn ten opzichte van de structuurvisie en planMER enkele wijzigingen in de begrenzing van het plangebied en het ontwerp doorgevoerd. Het betreft onder meer het grondgebied van de gemeente Almere en het deel van het Horsterwold waar doenatuur is gepland. Hier zijn geen aanpassingen van het bestemmingsplan nodig. Het besluitMER geeft inzicht in de milieuconsequenties van deze wijzigingen. Tevens worden vragen, gesteld door de Commissie voor de milieueffectrapportage, beantwoord.

Uit het besluitMER blijkt dat de doelstellingen van OostvaardersWold worden bereikt, zie tabel 6.1.

Tabel 6.1 Doelbereik

beoordelingscriterium	score
doelbereik natuur	
functioneren groenblauwe zone als leefgebied en verbinding voor het edelhert	++
geschiktheid leefgebied	++
verbindende functie	++
functioneren als leefgebied en verbinding voor grote grazers	++
bijdrage foerageergebied kiekendieven	+
bijdrage boscompensatie	++
het creëren van topnatuur	++
doelbereik water	
functioneren als duurzaam watersysteem	+
kwantiteit	+
kwaliteit	+
bijdrage aan wateropgave van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland	+
doelbereik recreatie	
85% beleefbaarheid zone voor recreant	+
bijdrage als unique selling point:	++
toegankelijkheid	+
unieke beleving	++
bijdrage groenblauwe zone aan de stedelijke recreatie	++

Wat betreft de milieueffecten is bij het merendeel van de milieuthema's sprake van een neutraal dan wel positief effect.

- OostvaardersWold heeft vooral positieve effecten op het gebied van ecologie. Er is geen effect op relevante beschermde gebieden, het project biedt grote kansen voor nieuwe natuurwaarden. Uit veldonderzoek zal blijken of voor de realisatie van het gebied een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is vereist.
- OostvaardersWold voldoet aan de doelstelling van duurzaam waterbeheer met positieve effecten op de waterkwantiteit en kwaliteit in het plangebied. Tevens wordt een bijdrage geleverd aan de waterbergingsopgave voor Flevoland. De ontwikkeling heeft geen negatief effect op de waterkwaliteit en de grondwaterstanden in de omgeving.
- De beoogde ontwikkeling kan negatieve gevolgen hebben voor (bekende en onbekende) aanwezige archeologische waarden. Overigens worden deze waarden in het inpassingsplan beschermd door middel van een aanlegvergunningstelsel, hetgeen een positief effect heeft op de archeologische waarden.
- De bodemkwaliteit wordt niet negatief beïnvloed en de bodem zal minder snel dalen door het hogere waterpeil.
- Op het gebied van verkeer is ook na realisatie van OostvaardersWold sprake van een goede verkeerssituatie (verkeersafwikkeling, bereikbaarheid, verkeersveiligheid).
- Er zijn geen noemenswaardige effecten op het gebied van leefomgevingkwaliteit (luchtkwaliteit, wegverkeerslawaaï, externe veiligheid).
- De recreatie bestaat overwegend uit zwerfnatuur, met daaraan toegevoegd een rand aan de zijde van Almere met een inrichting conform doennatuur. De PlanMER schrijft daarover: 'De aanwezigheid van zowel edelherten als grote grazers zorgt voor de grootste "wildernisbeleving" bij zwerfnatuur. Doordat het gebied goed toegankelijk is voegt dit alternatief het meest toe in de vorm van belevingsmogelijkheden aan het recreatieve aanbod in Flevoland. Aan de westelijke rand is een rand doennatuur toegevoegd en is een aantal kijkhutten opgenomen. Hiermee worden meer doelgroepen bereikt die allen de wildernis op hun eigen manier kunnen beleven.'

De varianten voor infrastructuur hebben (licht) negatieve effecten op geluid, EHS en beschermde soorten en beperken de omrijafstand ten opzichte van het eerdere ontwerp.

De effecten van de varianten voor de ecopassage bij het spoor, boven- of onderlangs, zijn niet onderscheidend.

Landbouweffectrapportage

In de planMER zijn de effecten van de realisatie van het OostvaardersWold op de landbouw afzonderlijk beoordeeld in een Landbouweffectrapportage. Tijdens de inzageperiode voor de planMER en de Structuurvisie zijn voor boeren die hun bedrijf hebben rondom het plangebied van het OostvaardersWold, informatiebijeenkomsten gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten bleek dat er op een aantal punten onduidelijkheid bestond, gebaseerd op de informatie uit de planMER en de Landbouweffectrapportage die daarvan onderdeel is.

De onduidelijkheid betrof met name de bereikbaarheid van de agrarische bedrijven, de maatregelen om tegen te gaan dat onkruid zich verspreidt vanuit het natuurgebied naar de omliggende landbouwpercelen en de mogelijke opbrengstderving van windturbines. In dit hoofdstuk wordt toegelicht hoe deze onderwerpen zijn uitgewerkt in het ontwerp voor de inrichting en hoe dat zich verhoudt tot de landbouweffectrapportage in de planMER.

Tevens waren er tijdens de informatiebijeenkomsten vragen over de effecten van het watersysteem.

Voor de volledigheid staat hier de volledige beoordeling van effecten op de landbouw zoals die optreden in het voorkeursalternatief van het planMER. Hieruit blijkt op welke aspecten de

effecten voor de landbouw zijn beoordeeld.

beoordelingscriterium	voorkeursalternatief
bestaande agrarische bedrijven en ruimtelijke structuur	
- agrarische bedrijven	- -
- bestaande opstallen/bedrijfsgebouwen in en in de directe omgeving van de GBZ	0
- ruimtelijke structuur (verkavelingsituatie)	- -
totaal	- -
perspectief agrarische bedrijven	
- perspectief bestaande agrarische bedrijven	-
totaal	-
waterhuishoudkundige effecten	
- verandering opbrengst als gevolg van vernatting/verdroging	0
- verandering opbrengst als gevolg van een verandering van de waterkwaliteit	0
totaal	0
ecologische effecten vanuit de groenblauwe zone op landbouw	
- invloed op kans wildschade (toe- of afname)	0
- voedselveiligheid en diergezondheid (veterinaire effecten)	0
- risico's ten aanzien van de overdracht van (andere) ziektes (fruit- en boomteelt)	0
- kans op toename onkruid in gewassen	0/-
totaal	0
bereikbaarheid agrarische percelen en bedrijven voor landbouwverkeer	
- bereikbaarheid agrarische percelen en bedrijven	0/-
totaal	0/-
nevenactiviteiten op het agrarisch bedrijf	
- mogelijkheden voor groen blauwe diensten	0/+
- mogelijkheden voor particulier natuurbeheer	0/+
totaal	0/+
windturbines	
- effect op opbrengsten windturbines binnen zone (worden verwijderd)	0
- effect op opbrengsten windturbines buiten zone	0
totaal	0

Compensatie

Onderdeel van het MER vormen eventueel compenserende en mitigerende maatregelen om effecten van de ontwikkeling te voorkomen of te beperken. In paragraaf 3.10 staan compenserende maatregelen beschreven die in OostvaardersWold worden gerealiseerd. Dit zijn, uitgezonderd de 3,3 ha EHS vanwege de verlegde Bosruiterweg en 172,5 ha reeds aanwezige en opnieuw in te richten EHS van de Grote Trap, geen compenserende en

mitigerende maatregelen die voortvloeien uit het MER. Dit zijn maatregelen die voortvloeien uit ontwikkelingen elders in de omgeving van het plangebied.

De maatregelen die uit het MER voortvloeien zijn hieronder kort opgesomd en komen voor zover relevant per milieuaspect nog terug in de volgende paragrafen. Hieronder is aangegeven op welke wijze uitvoering van deze maatregelen zeker is gesteld.

- Compensatie van 3,3 ha EHS vanwege verlegging Bosruiterweg vindt plaats binnen het plangebied door de aanleg van OostvaardersWold en wordt vastgelegd in het besluit tot herbegrenzing van de EHS (zie verder paragraaf 3.10).
- Tijdelijke verstoring van bestaande EHS in de aanlegfase (betreft de grensgebieden met het Horsterwold en het Kotterbos) en permanente effecten op EHS gebied Grote Trap, worden ruimschoots gecompenseerd door uiteindelijke inrichting van OostvaardersWold. Onder meer door herinrichting van de 172,5 ha EHS binnen het plangebied voor de Grote Trap.
- Voor verstoring van beschermde soorten in de aanlegfase worden maatregelen geregeld via het spoor van de ontheffing van de Flora- en faunawet en de aanlegwerkzaamheden vinden zoveel mogelijk plaats buiten het broedseizoen.
- Voor de beoogde waterkwaliteit zijn diverse maatregelen noodzakelijk zoals peilfluctuatie en voldoende waterdiepte. Het ontwerp, de inrichting en het beheer houden hier rekening mee. De maatregelen worden door de provincie vastgelegd in het beheerplan.
- Effecten op grondwater vanwege mogelijk optreden van kleischeuren wordt voorkomen door waar nodig maatregelen in de aanlegfase te treffen zoals het afwerken met klei van waterbodems en taluds van de strengen. Deze maatregelen worden na veldonderzoek nader uitgewerkt en ingepast in het definitief ontwerp door de provincie.
- Onkruiddruk op omliggende agrarische gronden kan met inrichtingsmaatregelen van de randen worden voorkomen (onder andere inzaaien klaver). Het beheer van de overgangszone zal in het beheerplan worden vastgelegd. Op verzoek van de Commissie Ruimte van Provinciale Staten wordt nog onderzoek gedaan naar een nulmeting onkruiddruk.

In de volgende paragrafen wordt nog nader ingegaan op de milieueffecten per milieuthema.

6.3 Bodem

Relevant toetsingskader

Bij functiewijzigingen wordt beoordeeld of de bodemkwaliteit voldoende is voor de betreffende functiewijziging. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

In het Omgevingsplan Flevoland 2006 zijn enkele milieubeschermingsgebieden voor grondwater aangewezen. Het regime voor de bescherming van deze grondwaterbeschermingszones, die kunnen bestaan uit de zones waterwingebied, beschermingsgebied en boringsvrije zone, is uitgewerkt in de Verordening voor de fysieke leefomgeving van de provincie Flevoland.

Onderzoek

Er zijn geen bodemverontreiniginglocaties bekend in het plangebied. De bodemkwaliteit is daarmee geschikt voor de beoogde functiewijziging. Overigens zal bij de opgekochte agrarische percelen nog wel onderzoek plaatsvinden naar eventueel kleinschalige verontreinigingen en zullen deze zo nodig worden verwijderd.

Potentieel arseenhoudende lagen worden gelet op de ontgravingsdiepte nauwelijks tot niet doorgraven bij herinrichting van het gebied omdat zoveel mogelijk in het ontwerp hiermee rekening is gehouden. Aangezien een hoger waterpeil wordt nagestreefd zal de bodem minder snel dalen dan het geval zal zijn in het omringende land. Dit is een positief effect van de beoogde ontwikkeling.

De inrichting van de groenblauwe zone OostvaardersWold heeft geen effect op de grondwaterbeschermingszones.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Het aspect bodem staat de uitvoering van het plan niet in weg staat. Dit aspect heeft geen gevolgen voor het inpassingsplan.

6.4 Water

Relevant toetsingskader

In het Besluit ruimtelijke ordening is de watertoets opgenomen. Deze heeft tot doel om ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen aan het vigerende waterbeleid en de wateraspecten volwaardig mee te laten wegen bij de besluitvorming omtrent een goede ruimtelijke ordening. Dit proces komt in samenwerking tussen in dit geval de provincie en waterbeheerder tot stand.

Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Zuiderzeeland. In het kader van de watertoets is over het plan OostvaardersWold en de uitgangspunten overleg gevoerd met het Waterschap Zuiderzeeland.

Beleid Waterschap Zuiderzeeland

Het integraal beleid van het Waterschap Zuiderzeeland is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010-2015. Op 13 april 2010 heeft Gedeputeerde Staten van Flevoland het besluit van de Algemene Vergadering van Zuiderzeeland tot vaststelling van het Waterbeheerplan 2010-2015, goedgekeurd.

Het plan beschrijft welke doelen het Waterschap zichzelf stelt en welke maatregelen worden genomen om die doelen te bereiken. Om ervoor te zorgen dat de afspraken uit het Waterbeheerplan worden nagekomen, zijn alle maatregelen in Waterbeheerplan overzichtelijk op een rij gezet in het Uitvoeringsprogramma.

Onderzoek

Duurzame inrichting van het watersysteem binnen het OostvaardersWold

De inrichting OostvaardersWold voldoet aan de gestelde eisen voor een duurzaam watersysteem. Door de verandering van de landbouwfunctie naar natuur wordt de interne wateropgave van OostvaardersWold (340 ha) opgelost. Het plan heeft een positief effect op de waterkwantiteit. De beoordeling op het gebied van waterkwaliteit is eveneens positief. Het watersysteem heeft een voldoende hoge verblijftijd, voldoende ruimte voor de ontwikkeling van water- en oevervegetatie en dynamiek. Daarnaast garandeert het waterpeil het permanente onderdrukken van chloriderijke kwel.

Doordat de functie van landbouw naar natuur verandert zal in de eerste jaren door nalevering van nutriënten de waterkwaliteit verslechteren. Na enige jaren ontstaat een nieuw evenwicht.

Waterkwantiteit: bijdrage aan de waterberging van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland

In het eerder opgestelde planMER OostvaardersWold is gezocht naar mogelijkheden om een kwantitatieve bijdrage te leveren aan de waterberging voor Zuidelijk en Oostelijk Flevoland.

De Algemene Vergadering van Waterschap Zuiderzeeland heeft met haar besluit van 16 december 2008 aangegeven dat zij geen gebruik meer wil maken van de mogelijkheid tot het oplossen van een deel van de wateropgave van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland middels waterberging in het OostvaardersWold.

Daarna is de keuze gemaakt voor off-line systeem, een regenwater gestuurd systeem, hetgeen de natuur ten goede komt. Het systeem is niet gekoppeld aan de Hoge en Lage Vaart, maar kent wel inlaatpunten vanuit de Hoge Vaart voor zeer droge omstandigheden.

De ontwikkeling levert een bijdrage aan de wateropgave van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland, omdat met de aanleg van een duurzaam, regenwater gestuurd watersysteem de interne wateropgave binnen het plangebied OostvaardersWold wordt opgelost.

De wijziging van het watersysteem staat niet op zich, maar heeft doorwerking naar andere aspecten. Deze effecten vallen allen positief uit:

- meer zelfvoorzienend watersysteem;
- grotere peilfluctuaties, wat leidt tot meer mogelijkheden voor natuur;
- lager gemiddeld peil waardoor de kweldruk afneemt;
- vermindering grondverzet.

Waterkwaliteit

Het watersysteem heeft geen negatief effect op de waterkwaliteit in de omgeving. Door het opzetten van het waterpeil binnen OostvaardersWold treedt lichte inzijging van water op, waardoor het zoute grondwater in het bovenste deel van het eerste watervoerend pakket verdrongen wordt en een zoetwaterbel wordt gevormd. Dit zoete water wordt door de randtochten, kavelsloten en drains afgevangen. Hierdoor nemen de zoutgehalten in het oppervlaktewatersysteem in de omgeving niet toe en blijft het water geschikt als beregeningswater voor de landbouw. De randtochten worden bovendien door middel van een inlaatwerk aangesloten op de Hoge Vaart. Indien nodig, kan water vanuit de Hoge Vaart in de randtochten ingelaten worden.

Over de effecten van vernatting en grote grazers op de waterkwaliteit wordt in het besluitMER en bijbehorend onderzoek het volgende vermeld. De calciumgehalten in de bovenste bodemlaag van het plangebied zijn hoog. Hierdoor is er geen fosfaatmobilisatie te verwachten. Uit berekeningen van de te verwachten nutriëntenbelasting door grote grazers in het plangebied blijkt dat het effect van grote grazers op de waterkwaliteit erg klein is. Ook wanneer uitgegaan wordt van 'worstcasescenario' of in het geval van een extreme droge zomer, blijft het effect klein. Naar verwachting zullen de beschreven effecten in werkelijkheid waarschijnlijk nog kleiner zijn.

In het besluitMER zijn tevens de mogelijke gevolgen voor de toestand, begrenzing en doelen van de KRW-oppervlaktelichamen beschreven. Doordat de functie van landbouw naar natuur verandert zal in de eerste jaren door nalevering van nutriënten de waterkwaliteit mogelijk verslechteren. Na enige jaren ontstaat een nieuw evenwicht, waarin een gelijke situatie wordt verwacht als de referentiesituatie. De waterkwaliteit is daarmee geschikt voor de beoogde functie.

Waterlichaam

Volgens planning is OostvaardersWold in 2014 gereed. In de daaropvolgende periode wordt het watersysteem van OostvaardersWold gevuld. In deze periode staat de waterkwaliteit in OostvaardersWold onder invloed van de nalevering van nutriënten uit de bodem. Er is dan nog geen sprake van een stabiele eindsituatie. Het is de verwachting dat de nalevering van nutriënten na enkele jaren afneemt.

In de eindsituatie is er wel sprake van een watersysteem waarvoor het mogelijk is om doelen op te stellen. De provincie bepaalt dan in samenwerking met het waterschap of OostvaardersWold als nieuw waterlichaam wordt aangemerkt.

Effect op grondwaterstanden in de omgeving

Het watersysteem van OostvaardersWold kent een gemiddeld hoger peil dan de omgeving. Om de effecten van de peilverhoging op de grondwaterstanden in de omgeving te bepalen heeft het Waterschap Zuiderzeeland een modelstudie laten uitvoeren. In deze studie is gerekend met een waterpeil van 5,2 m -NAP. De studie is uitgevoerd vanuit een worstcasebenadering. Het resultaat van deze studie is dat vanuit OostvaardersWold lichte kwel naar de omgeving optreedt. Dit heeft echter geen invloed op de grondwaterstand in het omliggende landbouwgebied, omdat het kwelwater wordt afgevangen door de randtochten, kavelsloten en drainage. Ook bij extreme droogte is het niet mogelijk dat er grondwater vanuit het landbouwgebied naar het OostvaardersWold stroomt, omdat het waterpeil binnen OostvaardersWold niet onder het streefpeil van de omgeving komt (6,2 m -NAP).

Effecten kleischeuren

De normale eigenschap van klei (slechte doorlatendheid voor water) wordt door kleischeuren teniet gedaan, omdat de scheuren als een drain op het omliggende water werken. Hierdoor ontstaat het risico op ongewenste wegzijging van water naar de omgeving. Uit het besluitMER en bijbehorend bureauonderzoek blijkt dat de Almerelaag gevoelig is voor blijvende scheurvorming. Deze laag komt in heel OostvaardersWold voor. Scheurvorming in deze laag is echter met name afhankelijk van de ligging van de Almere laag ten opzichte van het huidige en vroegere grondwaterniveau. Het optreden van kleischeuren is met name risicovol in de gebieden waar het watersysteem van OostvaardersWold dicht tegen de randzone ligt. Dit doet zich met name in het noordelijke deel van OostvaardersWold voor.

Door maatregelen is het ongewenste effect van wegzijging van water via kleischeuren in strengen te voorkomen. Bij taluds en waterbodems wordt het profiel van de strengen afgewerkt met klei. In de plas-drasgebieden moet kleischeuren worden voorkomen door diepwoelen van de bodem. De bodem in de randzones moet ook op deze manier bewerkt worden. Waar de strengen de randtochten zeer dicht naderen, is het te overwegen om kwelschermen te plaatsen.

Onderhoud en beheer

Voor aanpassingen aan het bestaande waterhuishoudingsstelsel dient bij de waterbeheerder vergunning te worden aangevraagd op grond van de Keur. Dit geldt dus bijvoorbeeld voor het graven en verbreden van watergangen, het aanbrengen van een stuw of het aanpassen van waterkeringen etc. In de Keur is ook geregeld dat beschermingszones voor watergangen en waterkeringen in acht dienen te worden genomen. Het komt erop neer dat binnen de beschermingszone niet zonder ontheffing van de waterbeheerder gebouwd en opgeslagen mag worden. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of de veiligheid wordt aangetast, de aan- en/of afvoer en/of berging van water wordt

gehinderd dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Ook voor het onderhoud gelden bepalingen uit de Keur. Het onderhoud en de toestand van de randtochten worden tijdens de jaarlijkse schouw gecontroleerd en gehandhaafd.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Geconcludeerd wordt dat het plan geen negatieve gevolgen heeft voor de waterhuishoudkundige situatie. De aanpassingen van de waterhuishouding voldoen aan de doelstellingen van duurzaam waterbeheer. Het aspect waterhuishouding staat de uitvoering van dit provinciaal inpassingsplan niet in de weg. Mogelijk dat maatregelen noodzakelijk zijn verandering in de freatische grondwaterstand in het omliggende gebied vanwege kleischeuren te voorkomen.

De uitgangspunten en randvoorwaarden voor water zijn in dit geval niet vertaald naar regels in het inpassingsplan, uitgezonderd de inrichting van de overgangszone. Hiervoor is een dwarsprofiel op de plankaart vastgelegd waarbinnen onder meer de watergang en waterkering zijn opgenomen.

In het kader van de planvoorbereiding heeft herhaaldelijk overleg plaatsgevonden met de betrokken waterbeheerder.

6.5 Ecologie

Relevant toetsingskader

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in de vorm van onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

Soortenbescherming

Wat de soortenbescherming betreft is de Flora- en faunawet (Ffw) van belang. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer of onderhoud gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Met betrekking tot vogels hanteert LNV de volgende interpretatie van artikel 11:

'De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen:

- nesten van blauwe reiger, spechten, uilen en kraaiachtigen zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd;
- nesten van in bomen broedende roofvogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Hier geldt dat er voldoende nestgelegenheid aanwezig moet blijven en dat niet elk kraaiennest in een territorium gespaard behoeft te worden bij een ingreep;
- nesten van grotendeels of geheel van menselijke activiteiten afhankelijke soorten (zoals ooievaar, torenvalk, kerkuil, steenuil, zwaluwen) zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd. Het vervangen, repareren of in de directe omgeving verplaatsen van een kast voor één van bovengenoemde soorten wordt niet gezien als een overtreding, zolang er maar nestgelegenheid beschikbaar blijft.'

De Ffw is in zoverre voor de onderhavige ontwikkeling van belang, dat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van de ontwikkeling niet in de weg staat.

Onderzoek

Het project OostvaardersWold kent op ecologisch gebied een aantal belangrijke doelstellingen. Aan deze doelstellingen wordt voldaan. Zie hiervoor ook paragraaf 3.3 in het hoofdstuk Gebiedsvisie. Hieronder wordt nog ingegaan op de effecten op bestaande beschermde natuurgebieden, de EHS en beschermde soorten.

Invloed op Natura 2000-gebieden Oostvaardersplassen en Veluwerandmeren

OostvaardersWold grenst aan de Natura 2000-gebieden Oostvaardersplassen en Veluwerandmeren. Uit de voortoets blijkt dat de inrichting van OostvaardersWold geen significante negatieve effecten kan hebben op deze Natura 2000-gebieden, maar veeleer een gunstige ontwikkeling is in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van populaties van soorten van die gebieden. Er is met name gekeken naar het effect van verdwijnen van landbouwgronden op foeragerende ganzen en smienten. OostvaardersWold zal voor aangewezen vogelsoorten als extra foerageergebied en/of rustgebied geschikt zijn en helpen bij de overbrugging tussen de leefgebieden. Er is een sterke vergroting van leefgebied. Het recreatief medegebruik is stuurbaar en zal niet leiden tot een toename van verstoring. Er worden geen effecten van vermessing en verzuring verwacht.

Omdat mogelijke negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen op voorhand zijn uit te sluiten is geen passende beoordeling nodig. Ook is geen nader onderzoek en geen nadere toetsing van het plan op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk.

Effect op overige EHS

De aanleg van OostvaardersWold levert een ruimtelijke bijdrage aan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Er komt nieuwe natuur bij, op terrein dat nu voornamelijk landbouwgebied is. Door de aanleg van OostvaardersWold worden de twee grootste EHS-kerngebieden van Flevoland met elkaar verbonden. De kwaliteit van de huidige bestaande ecologische verbindingzone neemt tijdelijk zeer beperkt af tijdens de aanlegwerkzaamheden. Er is permanent sprake van enige verstoring door recreatie. Dit negatieve effect valt weg tegen het positieve effect van een omvangrijkere robuustere ecologische verbindingzone. De EHS-saldobenadering kan worden toegepast. OostvaardersWold leidt op gebiedsniveau per saldo tot een aanzienlijke verbetering van de kwaliteit en kwantiteit van de EHS en de realisatie is vastgelegd in een ruimtelijke visie, namelijk de structuurvisie. De tijdelijke negatieve effecten op de wezenlijke waarden en

kenmerken voor de EHS gebieden Oostvaardersplassen, Kotterbos, Lage Vaart, Vaartplas, Grote trap, Hoge Vaart, Vaartbos en Horsterwold worden door de inrichting van de OostvaardersWold ruimschoots gecompenseerd. De huidige wezenlijke waarden en kenmerken gaan geheel op in het OostvaardersWold. Doordat een groter effectief leefgebied en verbinding met andere (geschikte) natuurgebieden ontstaat wordt de kans op duurzame instandhouding van de soorten die onderdeel uitmaken van de wezenlijke kenmerken en waarden van de verschillende EHS-gebieden vergroot. OostvaardersWold zal een grote versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS in Zuidelijk Flevoland betekenen. Extra compensatie van de wezenlijke kenmerken en waarden is daarom niet noodzakelijk.

Begrenzing EHS en natuurdoeltypen

OostvaardersWold leidt tot een nadere invulling van de begrenzing van de EHS. De begrenzing van de EHS vindt plaats door een apart besluit van de provincie en maakt geen onderdeel uit van het inpassingsplan. De begrenzing wordt niet in planregels vastgelegd, de planregels beschermen uiteraard wel de te realiseren natuurwaarden en daarmee de EHS.

De natuurdoeltypen worden door de provincie vastgelegd in een natuurbeheerplan.

Invloed op beschermde en bedreigde soorten

In het BesluitMER is ook gekeken naar de effecten op beschermde en bedreigde soorten in en in de omgeving van het plangebied in de aanlegfase. Er komen diverse zwaar beschermde soorten voor in en om het plangebied maar dit betreft met name de bestaande natuurgebieden Kotterbos en Horsterwold. Deze worden tijdelijk maar soms ook permanent verstoord. Het leefgebied van deze soorten wordt uiteindelijk vergroot en robuuster gemaakt. Het OostvaardersWold vormt nieuw leefgebied én verbinding. Wanneer bepaalde maatregelen worden getroffen (bijvoorbeeld werken buiten het broedseizoen) geldt voor de meeste soorten dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Voor vleermuizen kan deze conclusie niet op voorhand worden getrokken. Er is sprake van permanent verlies aan mogelijke verblijfplaatsen (geschikte bomen en gebouwen) en het tijdelijk verlies van foerageergebied (lijnvormige structuren). In de uiteindelijke situatie zal het leef- en foerageergebied er op vooruit gaan. Ook voor vissen staat op voorhand vast dat mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.

In het algemeen is het mitigeren van negatieve effecten mogelijk door het treffen van maatregelen in tijd en ruimte. Zo kan er bijvoorbeeld vanuit één kant worden gewerkt om mobiele fauna de gelegenheid te geven om te vluchten. Fasering van de werkzaamheden in de tijd heeft ook een mitigerende werking. Door bijvoorbeeld eerst de inrichting van het middendeel van OostvaardersWold te realiseren (in het middengebied wat nu nog als agrarisch in gebruik is) en daarna pas de ecoducten kan dit deel als biotoop dienen voor de soorten die worden verstoord bij de aanleg van de ecoducten.

Per soortgroep zijn mitigerende maatregelen beschreven in het ecologisch onderzoek. Voor de aanlegfase zal nog nader veldonderzoek plaatsvinden om exacte verblijfplaatsen van soorten te bepalen, bijvoorbeeld nesten in bomen die gekapt moeten worden. Gelet op de grootte van het gebied en de periode die de aanleg vergt, vindt dit veldonderzoek op een later moment plaats. In die fase worden de mitigerende maatregelen nader geconcretiseerd. Wanneer verstoring niet geheel te voorkomen is wordt een ontheffing van de Ffw aangevraagd en gekeken naar compenserende maatregelen. Gelet op het groot openbaar belang van de ontwikkeling is het aannemelijk dat deze ontheffing verkregen wordt.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Er is geen sprake van effecten op beschermde gebieden. OostvaardersWold biedt grote kansen voor nieuwe natuurwaarden en voldoet aan de ecologische doelstellingen die voor het

project zijn geformuleerd. Er is voor de aanleg van OostvaardersWold mogelijk een ontheffing in het kader van de Ffw noodzakelijk. Het is aannemelijk dat een ontheffing wordt verkregen. De Ffw staat de uitvoering van het plan niet in de weg. In dit inpassingsplan wordt een natuurbestemming opgenomen. Voor het overige zijn inrichtings- en beheersmaatregelen gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden en beschermde soorten uitgewerkt en vastgelegd in het ontwerp. Natuurdoeltypen worden vastgelegd in het natuurbeheerplan. Tevens kan bij verlening van aanlegvergunning worden getoetst aan dit natuurbeheerplan.

6.6 Landschap en cultuurhistorie

Relevant toetsingskader

Het provinciaal landschapsbeleid, zoals opgenomen in het Omgevingsplan Flevoland 2006, is gericht op het behoud en de verdere ontwikkeling van een voor Flevoland specifiek en karakteristiek en voor Nederland uniek landschapspatroon. Door de provincie wordt het landschap gekenmerkt als een landschap met grootschalige ruimten en het zicht op een uitgestrekt, en relatief ongestoord, 'leeg' landschap (met vergezichten). Deze open ruimten worden afgewisseld met bebossing en wateren wat een typerend contrast oplevert.

Onderzoek

De realisatie van OostvaardersWold betekent een ingrijpende functieverandering in Zuidelijk Flevoland. De huidige agrarische bebouwing en structuren zullen grotendeels verdwijnen. Een areaal van ongeveer 1.800 ha open landbouwgebied wordt omgevormd naar natuur- en recreatiegebied. In het ontwerp blijft de hoofdstructuur van het middengebied herkenbaar. Ook zal binnen OostvaardersWold op enkele plekken het agrarisch grondgebruik nog zichtbaar blijven door bijvoorbeeld restanten van gebouwen of erven te behouden en maximaal 2 voormalige agrarische gebouwen te gebruiken voor het beheer van het gebied. Daarnaast is de huidige hoogteligging van het maaiveld terug te zien: het zuidelijk deel ligt hoog, het noordelijk deel ligt laag. De begrenzing van OostvaardersWold kent dezelfde lange lijnen zoals die nu zichtbaar zijn en er zijn diverse uitzichtmogelijkheden en doorkijken in het gebied.

Binnen het plangebied ontbreken cultuurhistorische waarden. Er is dan ook geen sprake van een relevant effect door de beoogde ontwikkeling op het gebied van cultuurhistorie.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Geconcludeerd wordt dat de aspecten landschap en cultuurhistorie de uitvoering van het inpassingsplan niet in de weg staan. De meeste uitgangspunten van de landschappelijke inrichting zijn niet vastgelegd in dit inpassingsplan maar zijn terug te vinden in de structuurvisie en worden vastgelegd in het definitief ontwerp van het plan.

6.7 Archeologie

Relevant toetsingskader

Rijksbeleid

Op grond van de Monumentenwet wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen.

Concreet betekent dit dat voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan ten aanzien van archeologische waarden, voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken.

Het Rijk heeft de beleidsuitgangspunten ten aanzien van archeologie neergelegd in onder meer de Nota Ruimte en de wijziging van de Monumentenwet 1988.

Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid ten aanzien van archeologie is vastgelegd in het Omgevingsplan Flevoland 2006, in de Nota Archeologiebeleid en in de beleidsregel archeologie. In haar beleid maakt de provincie onderscheid tussen Provinciaal Archeologische Kerngebieden (PARK-en), archeologische aandachtsgebieden en de Top-10 archeologische locaties. Deze gebieden en locaties acht de provincie van provinciaal belang⁴. De inzet in archeologische aandachtsgebieden richt zich op het opsporen en het planologisch beschermen, dan wel - indien niet anders mogelijk - opgraven van individuele archeologische waarden.

Terreinen die op de landelijke Archeologische MonumentenKaart (AMK) staan, vallen onder de aandachtsgebieden, met dien verstande dat ze in principe altijd planologische bescherming moeten krijgen. In de bescherming en instandhouding van individuele archeologische locaties geeft de provincie voorrang aan de Top-10 locaties.

Binnen het plangebied van OostvaardersWold zijn geen Provinciaal Archeologische Kerngebieden en Top-10 archeologische locaties gelegen.

De uitwerking van de archeologische aandachtsgebieden is in principe een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Vanwege het opstellen van een provinciaal inpassingsplan voor het plangebied is dit nu een provinciale verantwoordelijkheid.

De gemeenten Lelystad en Zeewolde hebben ten aanzien van de archeologische aandachtsgebieden het volgende beleid geformuleerd.

Beleid gemeente Zeewolde

Ook het beleid van de gemeente Zeewolde ziet op het zorgvuldig omgaan met archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast kunnen archeologische waarden worden ingezet ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit, identiteit en cultuurbeleving.

Er wordt onderscheid gemaakt in zes beleidscategorieën, te weten:

- Archeologisch waardevol gebied 1 (wettelijk beschermde archeologische monumenten);
- Archeologisch waardevol gebied 2 (archeologische terreinen);
- Archeologisch waardevol gebied 3 (hoge archeologische verwachting);
- Archeologisch waardevol gebied 4 (gematigde archeologische verwachting);
- Archeologisch waardevol gebied 5 (waterbodems);
- Archeologievrij gebied 6 (lage archeologische verwachting en geen archeologische verwachting).

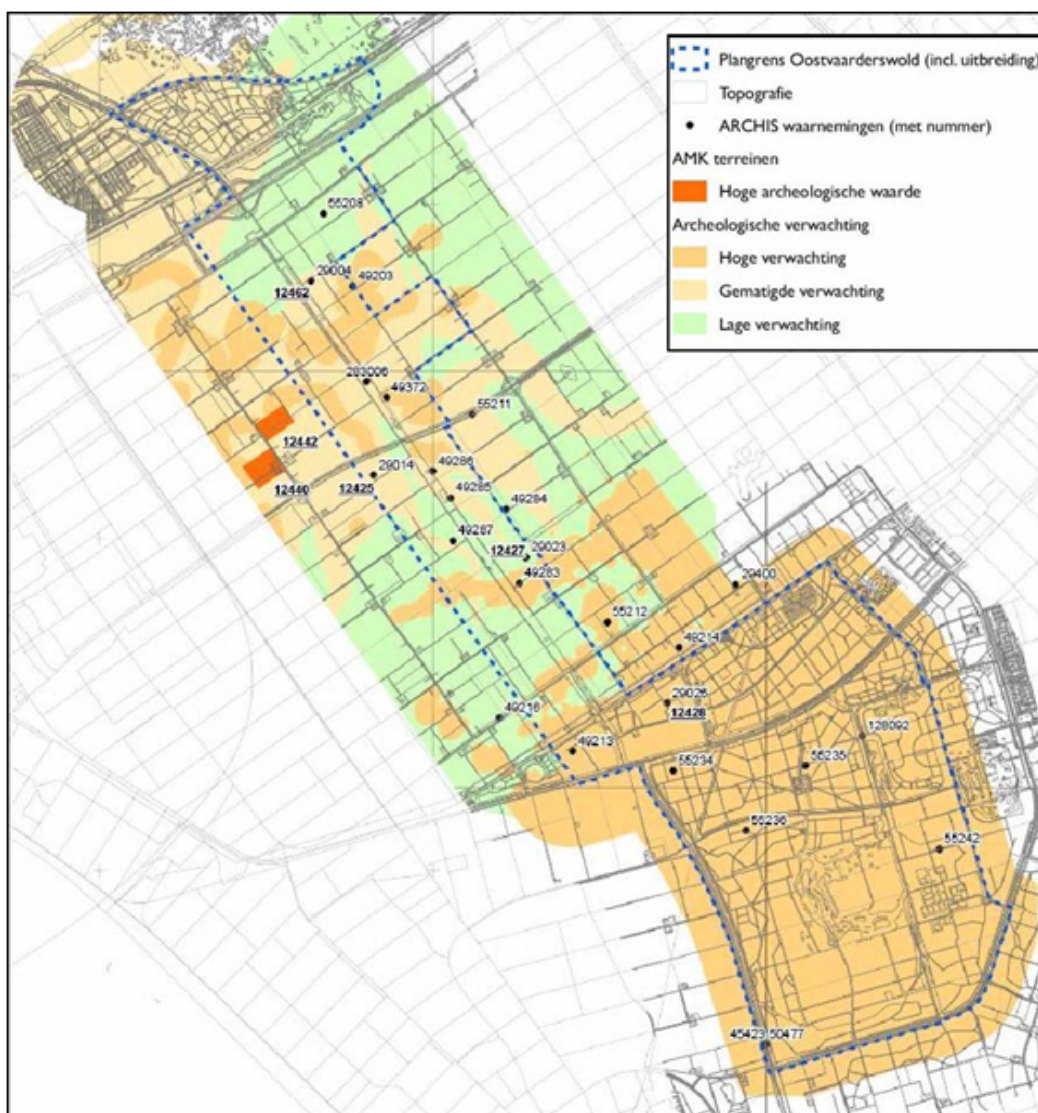
Voor het bouwen of uitvoeren van werken worden afhankelijk van de beleidscategorie regels in het bestemmingsplan opgenomen. Gebieden met een lage archeologische verwachting en gebieden waarvan bekend is dat de bodem is verstoord, vallen buiten de reikwijdte van het archeologiebeleid.

Beleid gemeente Lelystad

Een klein deel van het plangebied ligt binnen de gemeente Lelystad. Op 28 augustus 2008 heeft de gemeenteraad van Lelystad het archeologisch beleid vastgesteld. Het beleid bestaat uit beleidsafspraken en een beleidsadvieskaart. Bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met op de kaart aangemerkte gebieden.

Onderzoek

In het omgevingsplan is het plangebied als aandachtsgebied aangewezen. Voor het plangebied is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd waarin een archeologische verwachtingenkaart is opgenomen (zie figuur 6.2). Voor het plangebied OostvaardersWold inclusief het Kotterbos en Horsterwold, zijn de beschikbare gegevens nog te globaal om aan te kunnen geven of archeologische waarden worden aangetast. Binnen het plangebied van OostvaardersWold zijn geen Provinciaal Archeologische Kerngebieden en Top-10 archeologische locaties gelegen. Wel zijn er vier locaties bekend waar scheepswrakken liggen. Met deze scheepswrakken is in het ontwerp voor OostvaardersWold rekening gehouden en deze blijven gehandhaafd.

Figuur 6.2 Basiskaart archeologie

Archeologische waarden

Binnen het plangebied bevinden zich verder geen terreinen van (zeer) hoge archeologische waarde, zie figuur 6.2 uit het archeologisch bureauonderzoek.

Archeologische verwachtingswaarden

Voor het plangebied geldt grotendeels een lage tot middelhoge verwachtingswaarde voor wat betreft het middengebied. Het gedeelte van het plangebied waarin het Horsterwold is gelegen heeft wel een hoge archeologische verwachting. De verwachtingswaarden worden mogelijk nog bijgesteld op grond van het inventariserend veldonderzoek.

Gelet op de nu beschikbare informatie worden de effecten op verwachtingswaarden in het besluitMER als negatief beoordeeld.

Conclusie

Door middel van een dubbelbestemming Waarden - Archeologie 1 en 2 met bijbehorende bouwregels en aanlegvergunningenstelsel worden de verwachte archeologische waarden in het gebied beschermd. De scheepswrakken zijn met een aanduiding 'waarden- archeologie' specifiek op de plankaart aangeduid en ook beschermd. In de nieuwe situatie wordt het waterpeil hoger opgezet. Het verhogen van het peil is gunstig voor het conserveren van archeologische sporen. De provincie stelt een protocol in het geval men bij de inrichting stuit op archeologische waarden.

In een volgende fase wordt de archeologische verwachtingskaart getoetst op basis van een inventariserend veldonderzoek. Toetsing van deze archeologische verwachtingswaarden door middel van inventariserend veldonderzoek in het plangebied zal inzicht geven in de daadwerkelijk aanwezige waarden. Tevens zal een draaiboek worden opgesteld voor het geval in de aanlegfase scheepswrakken worden aangetroffen.

Een zorgvuldige omgang met eventuele toevallsvondsten wordt met een dergelijk protocol gewaarborgd. Dit protocol wordt in nauwe samenwerking met het bevoegd gezag opgesteld. In het protocol staat de werkwijze beschreven hoe eventuele negatieve invloed op archeologisch waardevolle toevallsvondsten geminimaliseerd wordt. Het ontwerp van OostvaardersWold kent een aantal essentiële onderdelen die nodig zijn voor het functioneren van de groenblauwe zone zelf en de omgeving. Hierbij kan worden gedacht aan de randtochten, inrichting van de overgangszone, de aanleg van doorgaande wegen, ecoducten en waterstrengen. Met archeologische waarden zal zorgvuldig worden omgegaan, maar daarbij dient te worden opgemerkt dat in het ontwerp van deze onderdelen slechts beperkte flexibiliteit is om de archeologische waarden in deze gebieden te ontzien.

6.8 Verkeer, vervoer en infrastructuur**Relevant toetsingskader**

In het kader van een bestemmingsplan voor een omvangrijke ruimtelijke ontwikkeling is het van belang ook aandacht te besteden aan de effecten voor de verkeersafwikkeling op het omliggende wegennet. Het uitvoeren van een dergelijk verkeersonderzoek is mede op basis van jurisprudentie vereist⁵.

Onderzoek

Verkeersafwikkeling en bereikbaarheid autoverkeer

In paragraaf 3.4.3 van de gebiedsvisie is de toekomstige ontsluiting van het plangebied beschreven en de te nemen maatregelen zoals het omleggen van wegen of snelheidsmaatregelen. In het kader van het PlanMER OostvaardersWold is reeds de verkeersproductie van de beoogde ontwikkeling aangegeven, namelijk 3.400 mvt/etmaal, verdeeld over de verschillende wegen in het gebied. De hoofdtoegang van het OostvaardersWold wordt gerealiseerd aan de Vogelweg. De poort aan de Ibisweg is opgewaarderd tot een primaire recreatieve toegangspoort (met name gericht op recreanten uit de nabijgelegen wijken van Almere). Deze tweede primaire poort levert geen wezenlijke verandering op in de verkeersbelasting op omliggende wegen. De verkeerstoename op de Vogelweg is circa 36% (verwachte verkeersintensiteit van circa 7.300 mvt/etmaal). De snelheid van de Vogelweg wordt ter hoogte van het OostvaardersWold gereduceerd door de inrichting aan te passen. De bereikbaarheid voor het autoverkeer rond het plangebied is daarmee vergelijkbaar met de referentiesituatie. De verkeersafwikkeling via de verschillende wegen is voldoende gewaarborgd.

Bereikbaarheid fietsverkeer

De bereikbaarheid voor het fietsverkeer is goed en wordt verbeterd ten opzichte van de bestaande situatie.

Bereikbaarheid landbouwverkeer

In het besluitMER zijn verschillende varianten onderzocht ten behoeve van de betere bereikbaarheid van aanwezige bedrijven en woningen (vanwege de afsluiting van de Schollevaarweg). Uiteindelijk is op basis van verschillende varianten in het besluitMER in dit inpassingsplan de keuze gemaakt voor de variant van de heer Maclean: het uiteindelijke tracé loopt deels parallel aan de Gooiseweg buigt af naar het noorden en omvat een nieuwe brug over de Hoge Vaart waarna wordt aangesloten op de Bloesemlaan. Deze keuze ondersteunt het besluit van Provinciale Staten van 8 oktober 2009.

Verkeersveiligheid autoverkeer

De invloed op de verkeerssituatie in het plangebied is vergelijkbaar met de referentiesituatie. Alle wegen in het plangebied worden of afgesloten of overgestoken met een ecopassage. Hierdoor zijn er geen kansen op conflicten tussen wild en gemotoriseerd verkeer.

Verkeersveiligheid fietsverkeer

De verkeersveiligheid van het fietsverkeer neemt toe door de realisatie van nieuwe fietsverbindingen en het afsluiten van enkele wegen voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.

Parkeren

Op basis van het verwachte aantal bezoekers en 6 piekdagen per jaar is bepaald dat bij de primaire poort van de Vogelweg 250 parkeerplaatsen nodig zijn en bij de Ibisweg 125 parkeerplaatsen. Bij de secundaire poort is 50 parkeerplaatsen afdoende. Via een wijzigingsbevoegdheid kunnen extra parkeerplaatsen worden toegestaan. Bij het bepalen van het aantal parkeerplaatsen is uitgegaan van ervaringscijfers van Staatsbosbeheer.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Geconcludeerd wordt dat het aspect verkeer de uitvoering van het inpassingsplan niet in de weg staat. De ontsluiting van het plangebied is in het inpassingsplan vastgelegd. Tevens is het maximumaantal parkeerplaatsen vastgelegd.

6.9 Geluid

Relevant toetsingskader

Wet geluidhinder

Met dit plan worden geen nieuwe geluidsgevoelige functies mogelijk gemaakt. Toetsing aan de Wet geluidhinder (Wgh) is dan ook formeel niet noodzakelijk.

De Wgh stelt geen eisen aan de eventuele toename van de geluidsbelasting langs toeleidende wegen met uitzondering van het stiltegebied in het Horsterwold. Op de grens van dat stiltegebied hoort het geluidsniveau niet boven 35 dB(A) te komen.

Onderzoek

Aangezien de huidige agrarische woningen binnen de groenblauwe zone hun woonfunctie verliezen en/of worden gesloopt is voor deze woningen geen toetsing aan de Wet geluidhinder nodig. De ontwikkeling van OostvaardersWold heeft wel een verkeersaantrekkende werking die relevant kan zijn vanwege de verstoring voor natuur. De grootste toename van het verkeer vindt plaats op de Vogelweg. Op de overige wegvakken in het plangebied en zijn omgeving vinden geen relevante wijzigingen plaats. De geluidscontouren langs de Vogelweg ter plaatse van OostvaardersWold zijn kleiner dan in de referentiesituatie, door de snelheidsbeperkende maatregelen ter hoogte van het OostvaardersWold.

De toename van het verkeer in de omgeving van het plangebied is niet zodanig groot dat bij bestaande woningen sprake is van verslechtering van de akoestische situatie.

Luchthaven Lelystad

De afstand tussen het OostvaardersWold en de luchthaven is zodanig dat het risico op aanvaringen met vogels vrijwel nihil is. De resterende invloed van de luchthaven bestaat uit een eventuele te verwachten verstoring door geluid van vluchtbewegingen. In relatie tot de functie en inrichting van het OostvaardersWold zullen de effecten op de doelsoorten edelhert, konikpaard en heckrund en kiekendief beperkt zijn. In een gebied aan weerszijden van de landingsroute kan een beperkt effect zijn voor rustgebieden voor edelherten. Het rustgebied van de edelhert ter grootte van 300 ha is ten zuiden van de Vogelweg komen te liggen. Verder is er een positief effect te verwachten van het vervallen van de route voor klein verkeer. Juist dit verkeer vliegt laag en kan zorgen voor grotere verstoring. Voor het gebruik van het OostvaardersWold voor foerageren van kiekendieven of als verbindingzone voor edelherten zijn geen belemmeringen aanwezig. Hierbij is rekening gehouden met verdere groei van de luchthaven binnen de kaders van de PKB. Het plangebied ligt buiten de 20 Ke-contour. De beoogde ontwikkeling wordt niet belemmerd door de aanwezigheid van de luchthaven.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Het aspect geluid staat de uitvoering van het inpassingsplan niet in de weg.

6.10 Luchtkwaliteit

Relevant toetsingskader

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd, Wlk). De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofdioxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. Er wordt voldaan aan de Wlk indien de grenswaarden niet worden overschreden, dan wel indien de toename van de concentratie luchtverontreinigende stoffen (bij een overschrijding) niet in betekenende mate (nibm) is.

Onderzoek

Uit het verrichte onderzoek blijkt dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit ook na realisatie van OostvaardersWold en de nieuw aan te leggen infrastructuur niet worden overschreden. Tevens draagt de ontwikkeling niet in betekenende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Er wordt dan ook voldaan aan de vigerende wetgeving.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Het aspect luchtkwaliteit heeft geen gevolgen voor het inpassingsplan. Vertaling naar de plankaart of regels van het inpassingsplan is niet aan de orde.

6.11 Externe veiligheid

Relevant toetsingskader

Bij ruimtelijke plannen wordt ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten gekeken, namelijk:

- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Daarbij geldt een kans van 10^{-6} als de grenswaarde. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (2010)

In de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (2004) is het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over water en wegen opgenomen. Op basis van de circulaire is voor bestaande situaties de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten 10^{-5} per jaar en de streefwaarde 10^{-6} per jaar. In nieuwe situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare objecten 10^{-6} per jaar; voor beperkt kwetsbare objecten in nieuwe situaties geldt een richtwaarde van 10^{-6} per jaar. Op basis van de circulaire geldt bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het GR of een toename van het GR een verantwoordingsplicht⁶. Deze verantwoordingsplicht geldt zowel in bestaande als in nieuwe situaties. De circulaire vermeldt dat op een afstand van 200 m vanaf het tracé in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik. Wel kan de verantwoordingsplicht voor het GR nog buiten deze 200 m strekken.

Basisnet en Besluit Transportroutes Externe Veiligheid

In 2010 zal het Besluit Transportroutes Externe Veiligheid (BTEV) worden vastgesteld. In dat Besluit en het bijbehorende basisnet (voor wegen, spoorwegen en vaarwegen) worden veiligheidszones aangegeven waarbinnen geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd (en beperkte kwetsbare objecten slechts onder voorwaarden). Daarnaast worden in de omgeving van deze transportroutes beperkingen opgelegd in verband met de mogelijke effecten van een optredende plasbrand (plasbrandaandachtsgebieden).

AMvB buisleidingen

Voor onder meer gasleidingen met een hoge druk is een nieuwe AMvB buisleidingen in voorbereiding waarbij wordt aangesloten bij het externe veiligheidsbeleid zoals hiervoor genoemd.

Onderzoek

Het plangebied ligt langs de A6. Over de snelweg A6 vindt relatief weinig transport van gevaarlijke stoffen plaats. Er is geen PR 10^{-6} -contour buiten de snelweg aanwezig. Binnen het invloedsgebied van de snelweg A6 bevinden zich te weinig bewoners in de huidige situatie (5p/hectare) om een groepsrisico te kunnen vormen. Hierdoor is het groepsrisico voor de snelweg A6 niet aanwezig. Ook na realisatie van OostvaardersWold is er geen sprake van een relevant groepsrisico. In het ontwerpbasisnet vervoer gevaarlijk stoffen is voor de A6 geen veiligheidszone of plasbrandaandachtsgebied opgenomen waarmee rekening moet worden gehouden.

Alle windturbines in OostvaardersWold worden aangekocht, eerst via minnelijke verwerving en mocht dit niet lukken via onteigening. Bij het realiseren van een nieuwe verbinding vanaf de verlegde Bosruiterweg naar de Bloesemlaan vanwege het afsluiten van de Schollevaarweg, de zogenaamde optie Maclean, ligt een windturbine in de nabijheid van de nieuwe ontsluitingsweg ten noorden van de Hoge Vaart. Er is wel sprake van voldoende afstand tot de windturbine.

In het plangebied bevinden zich drie gasleidingen. De gasleidingen hebben een druk van 4 bar en daarmee geen relevant externe veiligheidsaspect.

Conclusie en vertaling naar het provinciaal inpassingsplan

Het aspect externe veiligheid staat de uitvoering van het inpassingsplan niet in de weg.

6.12 Planologisch relevante leidingen

Toetsingskader en onderzoek

In het plangebied bevinden zich verder drie hoogspanningsverbindingen, een waterleiding en een rioolwaterleiding. Planologisch relevante leidingen worden inclusief hun zakelijk rechtstroom voorzien van een dubbelbestemming.

Conclusie

Planologische relevante leidingen zijn afdoende beschermd via de plankaart en regels.